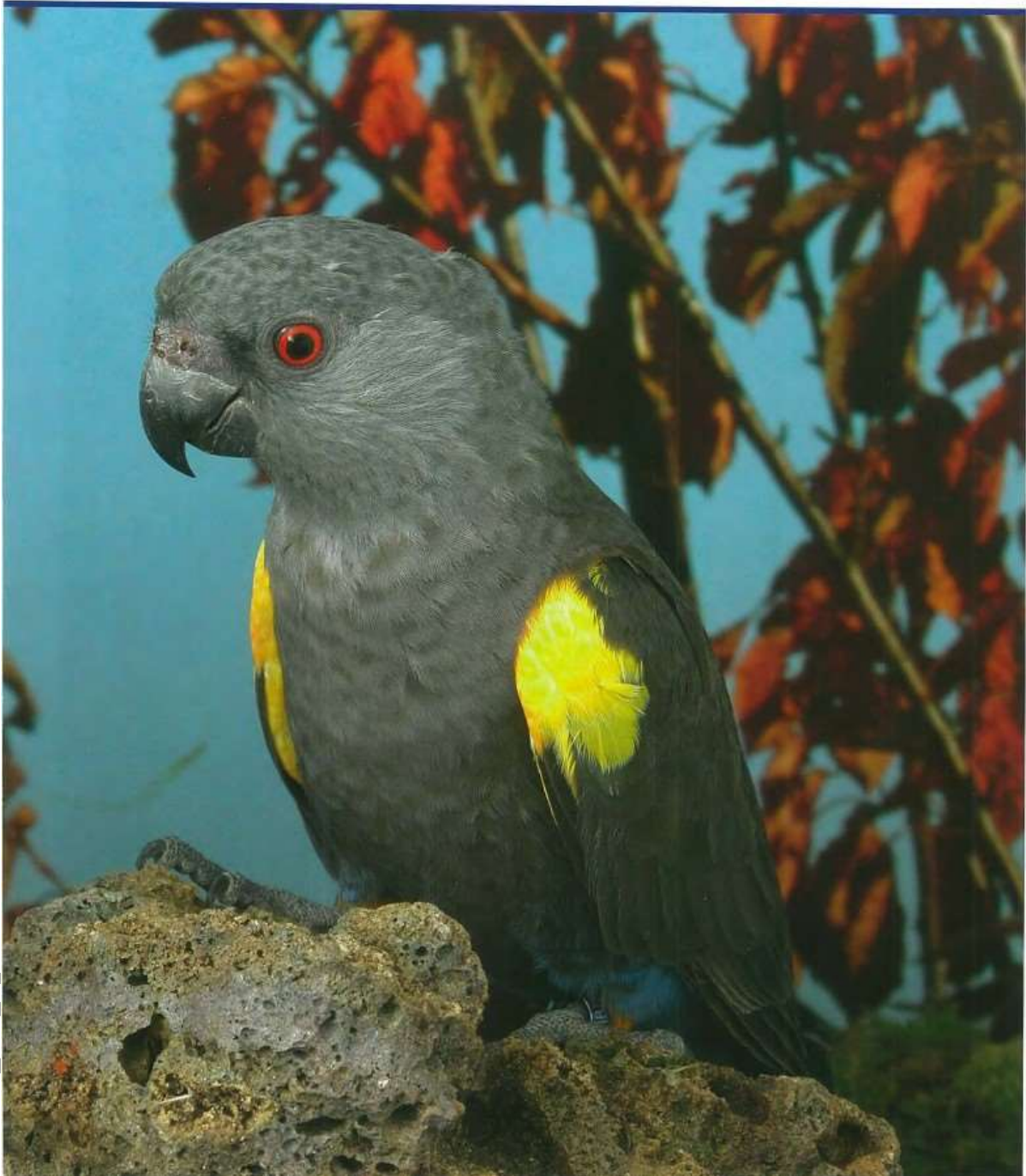

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS, 70^e JAARGANG NO.4, APRIL 2009

ONZE VOGELS

De Rüppelspapegaai *Poicephalus ruppellii*

De Rüppelspapegaai – *Poicephalus ruppellii* – is een van de Afrikaanse langvleugelpapegaaien met een duidelijk geslachtskenmerk. Ze komen voor in het zuidwesten van Afrika nl. Angola, Zuid- Luanda en Noord- en Centraal-Namibië. Het zijn vogels zo groot als een meijerspapegaai. De man is overwegend donkergrijs met een zilverkleurige oorstreek, op de buik wat minder donker gekleurd, prachtige gele schouders en dijbevedering. De pop is mooier gekleurd, in hoofdzaak net als de man, maar heeft een kobaltblauwe stuit en onderbuikbevedering. De jongen zijn aanvankelijk als de pop gekleurd, alleen wat matter. Na de jeugdruï verliezen de jonge mannen langzaam hun blauwe bevedering, terwijl deze bij de jonge poppen intensiever van kleur gaat worden. Volwassen vogels hebben donkere poten en snavel en een felrode iris.

Pop Rùppelspapegaai

Deze prachtig gekleurde papegaaien zijn volgens mij, hoewel ze niet zo groot zijn, niet geschikt om in zgn. broedkooien te houden. In tegenstelling tot de vrij rustige bonte boeren zijn de Rùppelspapegaaien drukke en actieve vogels. Kleine volièeres van 150 x 200 x 80cm (l x b x h) zijn ideale kooien om met deze vogels te kweken. Het broedblok kan een klein formaat natuurblok zijn, maar ook een zelfgemaakt blok van 50x20x20cm wordt geaccepteerd.

De voeding is gelijk aan alle andere kleine soorten van de Poicephalusfamilie nl. een goed mengsel voor grote parkieten aangevuld met tortelduivenvoer en enkele noten. Dagelijks wat groente en fruit, in de broedtijd aangevuld met kiemzaad en eivoer. Belangrijk is dat er altijd grit en maagkiesel aanwezig is, Knaagtakken en eventueel wat klimtouw is voor deze vogels geen overbodige luxe.

Wanneer u ziet dat de oogkleur matter of lichter wordt, is dit een teken dat de vogel op zijn minst slechter in conditie raakt en meestal ziek is. Dagelijkse observatie is dus belangrijk, maar dit geldt natuurlijk voor alle vogels.

Eigen ervaring

In de winter van 1998 kwamen mijn eerste Rùppelspapegaaien uit Zuid-Afrika aan. Door contacten daar met Nederlanders die daar voor een half jaar verbleven, kreeg ik door ruiling de beschikking over 2 paar volwassen vogels. Deze waren daar gekweekt en voorzien van gesloten ringen. Ik beschik over een verwarmd verblijf, dus de overgang leverde geen problemen op. Het voer dat ik ze aanbood, werd prima opgenomen en het waren geen schuwe vogels, wat het alleen maar prettiger maakte om ze goed te kunnen observeren. De koppels werden paarsgewijs gehuisvest in vluchtjes van 170 x 100 x 80cm (l x d x b).

Tegen april werd een blok aan de buitenkant opgehangen waarin wat houtkrullen en stukken vermolmd wilgenhout was gedaan. Al gauw kreeg een koppel interesse en werden er 4 eieren gelegd. Toen de pop even van het nest was, bleken bij controle alle 4 de eieren bevrucht. Na een broedtijd van 28 dagen hoorde ik gepiep, dus was er wat uitgekomen. Pas na 10 dagen heb ik in het blok gekkeken en alle 4 eieren bleken uitgekomen te zijn. 17 dagen na het gepiepe heb ik de jongen geringd met 2 verschillende maten, nl. 7mm en 8mm, zodat ik alle jongen in 1x kon ringen met zo min mogelijk storing. Het voer werd vanaf dat moment 2x daags verstrekt in redelijk grote hoeveelheden. Ik heb niet vaak nestcontrole uitgevoerd, omdat ik niet wist of deze vogels storingsgevoelig zijn.

Achteraf viel dit enorm mee, bij latere legfels was dit geen enkel probleem. De jongen vlogen na 9 weken uit en bleven nog 4 weken bij de ouders. Het bleken 2 poppen en 2 mannen te zijn. Met 1 van de jongen heb ik een oorkonde eerste eigen kweek op de bonds-

show gekregen. Het andere koppel begon toen het eerste koppel zijn jongen groot had, zodat ik later enkele jonge koppels onverwakt kon verkopen. Het waren toen veel gevraagde vogels en dat zijn ze nog steeds. Samen met de roodbuikpapegaaien zijn Rùppelspapegaaien erg gewilde vogels bij de liefhebbers van Poicephalussoorten en zelfs exclusief te noemen. Deze vogels dienen beschermd te worden tegen kou en vorst, maar kunnen met bijverlichting en verwarming het hele jaar door broeden. Omdat ze absoluut niet luidruchtig zijn, zijn ze heel goed te houden in drukbevolkte wijken of zelfs in kamers binnenshuis. Hoewel deze vogels een 10-tal jaren geleden niet te zien en al helemaal niet te krijgen waren, zijn ze nu dankzij goede kweek-resultaten en de zorgvuldigheid van de kwekers redelijk goed te krijgen. Ook op Vogel 2009 was een prachtige pop te bewonderen. Nu de import van vogels geheel stilstaakt, is het aan ons ervoor te zorgen dat Rùppelspapegaaien tot in lengte van jaren voor de liefhebbers te verkrijgen zijn. Dit betekent dat we ervoor moeten zorgen

goede onverwante koppels samen te stellen al dan niet in samenwerking met omliggende buurlanden.

Hiervoor wil ik u graag verwijzen naar het stamboek voor Poicephali, dat zich ten doel stelt te inventariseren, registreren en adviseren van de liefhebbers van deze vogels.

Zie hiervoor ook de website www.poicephalusstamboek.org.

Tot slot. Bij een goede verzorging en gevrijwaard van ziektes kan dit soort vogels tot op hoge leeftijd zorgen voor nageslacht. Vogels van 20 jaar en ouder blijken nog prima te kweken, dus kunt u jarenlang plezier hebben van deze prachtige, kleine papegaaien.

Tekst en foto's: H. Weitering

Aanbevolen naslagwerken:

Afrikaanse papegaaien H. Kremer
Langflügelpapageien Hoppe und Welcke
Lexicon der Papageien T.Amt

Stamboek Poicephalus
www.poicephalusstamboek.org

Kweek met de westelijke napoleonwever (*Euplectes afer afer*)

Napoleonwever *Euplectes afer afer*, man

Oorsprong

oorspronkelijk van het Afrikaanse continent en heeft hier een groot verspreidingsgebied. De vogel leeft ten zuiden van de Sahara, helemaal tot in Botswana, Namibië en Zimbabwe. Vanaf West-Afrika is de vogel te vinden tot in Soedan,

De napoleonwever is tevens geïntroduceerd in o.a. Puerto Rico, Jamaica en Japan.

De napoleonwever heeft vier ondersoorten:

Euplectes afer afer
Euplectes afer ladoensis
Euplectes afer strictus
Euplectes afer taha

Beschrijving

De napoleonwever is een klein vogeltje van ongeveer 10,5-11cm lang. De man heeft in broedkleed een mooie goudgele kleur op de bovenkop, hals, nek, kropband, rug, stuit, het bovenstaart- en onderstaartdek. De bovenrug is wat groenachtig met zwart vermengd. De kopzijden en keel, halsband, borst- en buikgedeelte zijn zwart. De krop onder de zwarte keel is roodbruin; de dijen zijn geelachtig en

de schouderveren zijn zwart met een gelige zoom. De ogen zijn donker, naar het zwarte toe, de poten zijn vleeskleurig en de snavel is zwart. De pop (en de man in rustkleed) heeft een vaalbruin bovenlichaam met bruin- en zwart-gele veren. Het onderlichaam is wit tot witachtig, de borst is vaak sterk gestreept. Opvallend is de duidelijke wenkbrauwstreep die witachtig tot geel is. De snavel is hoornachtig bruin.

Vooral de *Euplectes a. afer* is veelvuldig geïmporteerd en daarmee ook een van de meest gehouden weverssoorten. Behalve de westelijke napoleonwever *Euplectes a. afer* is de oostelijke napoleonwever *Euplectes a. ladoensis* een ondersoort die men nog wel eens terugziet in onze volières. Deze soort lijkt op de *a. afer*, maar is iets kleiner en fijner van bouw en toont veel meer zwart in de bevedering. Zo heeft deze vogel een volledig zwarte buik en borst en vertoont ook de keel geen gele veren.

Werkgroep voor Ploceidae

Dankzij een bevriende kweker krijg ik meer interesse in de wevers. Omdat ik op mijn

werk, PTC+ te Barneveld, een aardige collectie wevers heb zitten, besluit ik me aan te sluiten bij de Werkgroep voor Ploceidae (WvP). Deze werkgroep is in augustus 2007 in het leven geroepen door enkele liefhebbende fanaten. Het doel van deze werkgroep is het behouden van zoveel mogelijk soorten wevers, wida's en exotische mussen in onze volières.

De kweek

Daar er nog weinig gekweekt wordt met wevers in gevangenschap, vind ik het een ware uitdaging. Na het determineren van de verschillende soorten wevers op mijn werk kan ik gaan beginnen met het zoeken naar losse vogels om koppels te vormen.

Voor de napoleonwever blijkt dit nog redelijk makkelijk te gaan en al snel koop ik 0.0.10 napoleonwevers bij. Deze vogels plaats ik in de volière bij een reeds aanwezig koppel. Dit koppel heeft op 23 mei twee eieren en de pop broedt erg goed. De eieren zijn wit met bruinrode vlekjes. Overigens zijn twee eieren

een gemiddeld legsel van deze weversort; meer dan drie eieren zijn er bij mij tot dusver nog niet gelegd. Het nest wordt gemaakt in een bos dor riet en bestaat uit kokosvezel, afgewerkt met rietpluimen, op een hoogte van ongeveer 50cm.

Echter, na 10 dagen mis ik een eitje en de volgende dag blijkt ook het tweede ei verdwenen. Ik vermoed dat de pop de eieren uit het nest heeft gegooid, omdat ze waarschijnlijk onbevruucht waren.

Op 4 juni ligt er echter weer een nieuw ei in een nieuw nest, gevolgd door een tweede ei een dag later. Na elke kweekronde wordt er een nieuw nest gebouwd. Dit keer wordt het nest gemaakt in een andere bos riet, samenstelling van nestmaterialen is gelijk aan het voorgaande nest. Ook nu broedt de pop weer goed en op 18 juni tref ik een jong aan in het nest. Ik ben ongelooflijk blij en trots, maar helaas juich ik te vroeg; de volgende dag tref ik het jong dood aan in de volière.

Uiteindelijk beginnen de vogels aan een derde ronde en na 13-14 dagen broeden tref ik op 13 juli opnieuw een jong aan en twee eitjes die beide bevrucht zijn. Op 14 juli komt er een tweede eitje uit en bij nestcontrole liggen er twee mooie, goedgevoerde jongen in het nest. Het derde ei komt niet meer uit.

Dit nestje is overigens gemaakt tussen het pitrus *Juncus effusus*. Deze plant lijkt de vogels zeer goed te bevallen! De stengels zijn stevig

genoeg om de nesten te dragen, bovendien blijft de plant mooi groen en groeit gewoon door.

Levend voer

Omdat ik vermoed dat het constante aanbod van levend voer wel eens een bepalende factor kan zijn voor het overleven van de jongen, besluit ik in de buurt van het nest een volle bak buffalowormen aan te bieden. Ook verstrek ik fruitvliegjes, die ik vanuit het bakje in een netje doe en vervolgens een paar keer hard op het aanrecht sla om ze te doden. Deze "fruitvliegenpap" wordt als zeer smakelijk ervaren en als eerste opgenomen en aan de jongen gevoerd. De voedseldieren voer ik bij met fruit, hondenbrokken en sepia, om ze zo rijk mogelijk aan te kunnen bieden. Bij het verstrekken aan de vogels bepoeder ik het geheel af en toe nog met Aves' insectenbroodpoeder.

Behalve buffalowormen en fruitvliegen worden er ook nog meelwormen, pinkies, wasmotlarven en kleine krekeltjes aangeboden. De pinkies worden niet opgenomen, de voorkeur gaat duidelijk uit naar vers en levend voer. De meelwormen voer ik de eerste dagen niet, omdat de jongen dit haast niet kunnen verteren.

Tegenslag

Op 16 juli gebeurt er iets volledig onverwachts. Ik tref de man van dit koppel in elkaar gedoken aan op de bodem van de volière op

een halve meter van het nest. Ik plaats hem onmiddellijk in de ziekenboeg, maar dit mag niet meer baten. Vanaf nu staat de pop er dus alleen voor. De man heeft tot dan toe de jongen nog niet meegevoerd, maar uit ervaringen van een collega-kweker van de WvP zou deze vanaf de 5e of 6e dag mee moeten gaan voeren of anders zeker bij het uitvliegen. Ik houd mijn hart vast als ik de volgende dag nestcontrole doe..., maar de jongen zijn nog in leven, met een goedgevulde krop en lekker warm!

Ringen

De jongen groeien zo hard dat ik ze al na 4 dagen moet ringen met 2.7mm. Ik gebruik geen ventielslang of viltstift om de ringen te maskeren. Dit is wel riskant, want het nest is echt brandschoon, er is nog geen restje mest te vinden. Ik bied meteen na het ringen levend voer aan en blijf nog een uurtje observeren. De pop gaat meteen weer voeren en laat de jongen met rust. Ik heb ze tegen de avond geringd, zodat de pop na het voeren op het nest gaat om te slapen en de jongen warm te houden. Deze zeer bruikbare tips kreeg ik van een ander lid van de WvP.

De jongen groeien voorspoedig op en al na 13 dagen vliegt het eerste jong uit en een dag later fladdert ook het tweede rond. Ik ben enigszins huiverig, de volière is zeer dichtbegroeid en misschien verstoppen ze zich wel onderin waardoor de pop ze niet meer kan vinden. Niets is minder waar, want na de hele bodem afgezocht te hebben tref ik de jongen helemaal achterin de volière aan, hoog tegen het gaas!

Ze worden ondanks het sneuvelen van de man nog steeds ontzettend goed gevoerd en al na enkele dagen zie ik dat de pop de jongen meelokt naar de binnenvolière naar de voerplank. Zo'n drie weken later zijn de jongen volledig zelfstandig en minstens zo snel als de volwassen vogels.

Een volgende ronde is er niet meer van gekomen. Dit zal alles te maken hebben met het feit dat de pop niet meer aan een nieuwe man is gekoppeld.

Huidige situatie

Ondertussen, ik spreek nu over januari 2009, worden er nog steeds nesten gebouwd door enkele mannen die deels op kleur zijn gekomen. De vogels zijn in goede conditie en ik heb goede hoop dat er komende zomer meer jongen volgen. Binnen de WvP zijn er meer jongen gekweekt van deze prachtige soort en de stap naar kweken met nakweekdieren is daarmee snel gezet!

Aanloop naar deze succesvolle kweek

De volière heb ik voor de kweek helemaal aangepast. Er leven verschillende weversorten in, dus moeten er verschillende habitats binnen één biotoop gecreëerd worden. Zo broeden de *Euplectes*soorten het liefst tussen het riet,

in hoge grassen of in doornige struiken, terwijl de Ploceussoorten, zoals de zwartkopwever *Ploceus melanocephalus*, vaak een (dode) boom prefereren.

In perioden met veel zon sproei ik de voliëre dagelijks goed nat. Ook bied ik dan veel grassen en onkruiden aan en tevens veel en gevarieerd levend voer, waaronder ook weideplankton. Dit alles lijkt de vogels te stimuleren tot nestbouw, waarschijnlijk omdat dat in hun gebied van herkomst net zo werkt. Qua nestmateriaal bied ik niet alleen kokosvezel aan, maar ook plaggen gras. Ik pak altijd willekeurig gras (maar vaak wel lang), zodat ze kunnen kiezen. De napoleonwever gebruikt veel kokosvezel en relatief weinig gras voor de bouw van het nest.

PTC+

PTC+ (Praktijk TrainingsCentrum/Practical Training Centre) is een toonaangevend praktijktrainingscentrum voor de groene sectoren. Een onderdeel daarvan is de sector diervoorzorg en veterinaire ondersteuning. Hier volgen jaarlijks duizenden cursisten het praktische deel van hun opleiding tot diervoorzorg, medewerker dierenspecialzaak of dierenartsassistent. Om dit te kunnen realiseren beschikt PTC+ over een rijke leeromgeving met voorbeelden van alle gezelschapsdieren en landbouwhuisdieren. Op de afdeling volièrevogels zijn meer dan 65 vogelsoorten aanwezig in twee ruime vogel-lokalen. In broedkooien, ruime binnenvoliëres en beplante buitenvoliëres zijn er soorten van goudbukje tot blauwgele ara gehuisvest. Kijk voor meer informatie op www.ptcplus.com.

Werkgroep voor Ploceidae (WvP)

Deze werkgroep is opgericht voor en door liefhebbers van alle ploceidaesoorten met als enig doel het kweken van alle soorten wevers, wida's en exotische mussen om deze te behouden in onze voliëres.

Door een zeer uitgebreid forum met veel informatie zijn er al een groot aantal leden die resultaten hebben geboekt met ploceidaesoorten. Zo wordt er o.a. redelijk tot goed gekweekt met de westelijke napoleonwever *Euplectes a. afer*, de zwartkopwever *Ploceus melanocephalus*, de oranjeweaver *Euplectes f. franciscanus*, de vlammenwever *Euplectes h. hordeaceus* (grootste ondersoort) en *Euplectes hordeaceus craspodeptera* (kleinste ondersoort), de Kaapse mus *Passer m. melanurus* en *Passer melanurus damarensis*, de bruinruggoudmus *Passer luteus* etc. Enkele andere soorten zoals de zwartmaskerroodbekwever *Quelea q. quelea* hebben al wel voor eieren en jongen gezorgd, maar de jongen zijn tot op heden nog niet volwassen geworden.

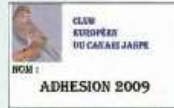
Kijk voor meer informatie op <http://www.ploceidae.eu/>. Op deze website vindt u ook een link naar voornoemd forum. Een lidmaatschap kost 10 euro per jaar.

Over kanaries gesproken

Jaspis, een nieuwe mutatie

zwart jaspis (eenvoudige verdunning) rood.
Kweker: Koenen (Duitsland), foto: Glémet

clubkaart Europese jaspis

zwart jaspis (eenvoudige verdunning) geel mozaïek man.
Kweker en foto: Mariano Guerrero (Spanje).

Speciaalclub in oprichting

Inmiddels hebben de vogelbladen van de verschillende contingenten - als Europa en Zuid-Amerika - de vele vogelliefhebbers ingelicht over de nieuwe mutatie jaspis. De meeste belangstellende liefhebbers kunnen hierover wel wat vertellen. De jaspis is ontstaan door hybridisatie en ontwikkeling. Maar het is een feit: er komen steeds meer enthousiastelingen voor de jaspis kanarie. Niet alleen vanwege zijn aantrek-kingskracht door het nieuwe, maar ook omdat deze vogel erg mooi is en nog in ontwikkeling. Dus waarom de gegevens van hybridisatie, ontwikkeling en aantrek-

kingskracht niet combineren met een passie voor jaspis?

Er is echter nog weinig bekend over de passie die deze vogel heeft veroorzaakt bij veel Europese kwekers. Voor het verzamelen van alle gegevens rond de jaspis is er sinds begin november officieel de club Jaspis Europese kanarie opgericht. Deze club bestaat uit meer dan 50 liefhebbers (Frans, Spaans, Belgisch, Italiaans, Duits, Nederlands)

en onder hen zijn verschillende keurmeesters van keurmeestersverenigingen.

Het huidige voorzitterschap wordt waargenomen door de Franse keurmeester Patrice Héry. Hij is een groot liefhebber van deze kanaries en andere. De erevoorzitter is natuurlijk Jose

bemiddelingsvergadering tussen Spanje en Frankrijk in januari 2009.

Voorste rij: P. Héry (clubvoorzitter van Jaspis) en JC Duffourc (penningmeester). Tweede rij: JP Glémet (clubsecretaris Jaspis en voorzitter van de technische commissie van de Franse keurmeester kanaries kleuren), omringd door de "vader van Jasper J. Abellan en F. Grimalt (voorzitter van de Spaanse keurmeester FOCDE kanaries kleuren)

agaat jaspis (eenvoudige verdunning) geel mozaïek pop.
Kweker en foto: Abellan Jose (Spanje).

Abellan, de schepper van het ras of "vader van jaspis", zoals wij hem vriendschappelijk noemen.

Wat zijn de doelstellingen van deze club?

Allereerst de verspreide kennis over deze kleurslag verzamelen en in het bijzonder de gedane ontwikkeling hiervan. Jaarlijks zullen we de ontwikkeling van deze vogels verspreiden en eventueel het fenotype aanpassen. Het is belangrijk te weten dat dit goed en snel gebeurt. Via het netwerk van de clubleden in alle Europese landen kan men de ontwikkeling van de jaspis volgen. Dankzij de vele kwekers hebben we inmiddels een kleurslag voor jaspis in de kleuren wit, geel, rood (intensief, schimmel of mozaiek) in de soorten (zwart, bruin, agaath, isabel) met een enkele of dubbele factor. De uitwisseling van informatie, foto's... kan snel via een groot aantal kwekers. In 2008 zijn er in Frankrijk jaspisbijeenkomsten geweest, in september één in het noorden en één in oktober in het zuiden. Speciale jaspisbijeenkomsten kunnen gehouden worden in de verschillende landen. Zo heeft er al in januari 2009 een ontmoeting

tussen Spanje en Frankrijk plaatsgehad. Voor 2009 heeft de werkgroep een bijeenkomst met discussie over de jaspis gepland tijdens de tentoonstelling VVNK Mechelen (België). Deze grote jaarlijkse bijeenkomst zal geheel in het teken staan van de jaspis. Tevens wordt er dit jaar een Europees kampioenschap van de jaspiskanarie georganiseerd. Dit kampioenschap zal worden gehouden in Bordeaux (Frankrijk) van 16 tot 18 oktober 2009. Informatie: <http://www.aogirondine.fr>. Om snel te kunnen werken aan de verbetering van de jaspis richten we commissies op die werken met opmerkingen van leden. Een belangrijk aspect hiervan is het aanleveren van nauwkeurige informatie en het serieus verstrekken aan de wereldorganisatie van keurmeesters, het OMJ - een normaal proces over de ontwikkeling van de kanariejaspis. Dit is belangrijk, omdat we vanaf het begin willen starten met een Europese harmonisatie van eindpunten. Ter informatie: het COM erkende in Piacenza op 19 januari 2009 de jaspis als nieuwe mutatie in studie te hebben. Het is aanvaard voor het moment, de enkele factor staat model voor

zwartwit jaspis (eenvoudige verdunning).
Kweker en foto: Mariano Guerrero (Spanje).

de zwarte en bruine agaath.

De start van deze club is het begin, maar we nodigen alle liefhebbers van de JASPIS uit om lid te worden en dit bekend te maken.

Internet blog: <http://club-europeen-du-jaspe.skyrock.com>

Alles voor uw vogels

voor al uw vogelbenodigheden, voor alle vogelsoorten

Stellingen voor TT-Kooien in 5 minuten opgebouwd

- niet sleutelen of schroeven
- onbeperkt uit te breiden
- vraagt weinig opslagruimte
- uit te breiden met lampsteunen

Aanwezig op deze markten

- Apeldoorn NK - NBW
- Barnveld (iedere woensdag)
- Boskoop
- Heeten
- Kevelaar (Duitsland)
- Mechelen (België)
- Meppel
- St. Wittebrord
- Venlo
- Venlo Flora en Fauna
- Wierse (België)
- Winschoten
- Zwolle
- Zwolle WZRV Hallen

Openingstijden:
Ma t/m Vr 9.00 - 17.00 u
Za 9.00-16.00 u
En op afspraak
Woensdag gesloten

Fa. HEESAKKERS

Kampweg 9a, 5469 EX Keldonk (T) 0413 211784 www.firmaheesakkers.com

KWEEK MET DE HOP – *Upupa epops*

Eerste jongen 22/5/2008

Inleiding

Algemene informatie: hop (*Upupa epops*)
Lengte : 25/29 cm
Spanwijdte: 44/48 cm
Gewicht: ± 68 gr
Eigrootte: 26×18 mm
Eigewicht: ± 4,4 gr waarvan 8% schaal
Voor zover bekend: 11 ondersoorten

De hop is een zomergast in Eurazië die een vrij groot verspreidingsgebied heeft en al vanaf Zuid-Frankrijk te vinden is. Deze lijn loopt door via Italië richting Rusland en verspreidt zich zo over Azië. In de winter verlaat het grootste gedeelte van de populatie zijn gebied om af te zakken naar het zuiden en te overwinteren. Hoppen zijn vrij actieve vogels die altijd aan het scharen zijn, maar ook op zijn tijd kunnen genieten van het zonnetje. Met zijn roodbruine veren, zwart-witte vleugels en natuurlijk zeer opvallende kuif een prachtige verschijning. Het mooiste aan deze vogel is misschien wel zijn vlucht die te vergelijken is met een heel grote vlinder waarbij de banden/tekeningen op de vleugels heel mooi tot uiting komen. Zodra de landing is gemaakt, gaat direct de kuif omhoog. Dit wordt altijd gedaan bij de landing en ook als de vogel opgewonden is. De zang klinkt als ihoepi, ihoepi, ihoepi en is zeer zuiver, maar vrij eentonig. Als er jongen in het blok zitten, kan de man dit geluid vrij lang volhouden en begint hij vrij vroeg. Het voor dat de vogels krijgen, bestaat uit meelwormen, moriowormen, wasmotten, buffalows, krekels en pinkies. Omdat er door de hop niet wordt gedronken en deze al het benodigde vocht uit de voedseldieren haalt, kan er af en toe een halve appel of peer gevoerd worden, zodat ze iets meer vocht en vitamine binnenkrijgen. Ook worden de insecten nog gevoerd en bestrooid met carmix. Badwater

hoeft er ook niet gegeven te worden, de vogels nemen veel liever een zandbad in droog en schoon zand.

Huisvesting

Zodra het weer het toelaat en er dus geen stevige vorst meer te verwachten is, gaan de hoppen half april naar buiten. Na een vrij lange periode (half oktober) in het binnenhok te hebben gezeten, was het wel te merken dat ze het voorjaar in hun bol kregen: er werden meer en andere geluiden gemaakt en ook werden ze actiever.

Dit binnenhok is eigenlijk een kweekvlucht voor kleinere vogels en is 1m breed, 2m lang en 2m hoog. De stokken zitten hoog en laag, zodat er in ieder geval een paar flinke slagen gemaakt moeten worden.

Het buitenverblijf is 2m breed, 3m lang en ook weer 2m hoog. Hier staan aan beide kanten twee grote vertakte stammen in die voldoende een gevarieerde zitplaats bieden.

Tussen de twee takken is een open plek waar wit ophoogzand ligt. Dit droogt lekker snel bij warm weer en is ideaal om in te baden. Links in de hoek die afgedekt is met rietmatten net als de gehele achterzijde, staat een grote stam. Dit is een oude boomstam die een vriend van me met een kettingzaag heeft bewerkt tot broedblok. De stam is ongeveer een meter hoog en uitgezaagd na eerst een deksel te hebben gemaakt om het geheel zo af te kunnen sluiten. Hij is 40cm diep en zo'n 20cm in doorsnee. Onderin ligt een laagje zilverzand (3 ± 4cm), omdat de vogels bijna geen nestmateriaal gebruiken en zo de eieren niet kunnen beschadigen. Het invlieg gat zit 4 ± 5cm onder het deksel en is 7 tot 8cm in doorsnee. In de rechterhoek staat eveneens een stam die is

uitgezaagd op 20 bij 20cm, maar deze werd niet goedgekeurd. In de vlucht zijn verder nog enkele zitstokken aan de achterzijde bevestigd die wat hoger zitten om op te slapen. Ook is er op driekwart hoogte nog een blok geplaatst, dat gemaakt is uit mdf en dezelfde inhoudsmaten heeft als het grote blok. Verder is de kooi overdekt met transparante golfplaatjes, zodat de regen buiten blijft en de vogels lekker droog kunnen zitten. Om het geheel een beetje aan te kleden heb ik wat kleine siergrassen en varens aangeplant.

Kweek

Om de andere vogels in stemming te krijgen had ik het licht in de binnenkooi opgevoerd en hadden de hoppen er al aardig zin in. Het duurde dan ook niet lang, nadat ze op 20 april buiten waren gezet. De man was druk bezig met de balts en kwam de pop verleiden met een meelworm. De pop moest hier aanvankelijk niet zoveel van hebben en vloog telkens weg. Op 2 mei was het dan zover, want de man trad de pop. 5 mei was de pop weg, die bij controle in het blok bleek te zitten. Een week later wilde ik toch wel weten hoeveel eieren er lagen. Het bleken er 6 te zijn. Met controle moest ik wel een beetje voorzichtig zijn, omdat de pop in eerste instantie niet van het nest wilde en een vrij dreigende houding aannam. Ik had gelezen dat ze je kon bespuiten om zo indringers tegen te gaan. Dit bleek echter wel mee te vallen en ik heb hier niets van gemerkt. Wel moest ik de pop een klein beetje aan de kant duwen om de eieren te bekijken. Alle 6 eieren waren bevrucht. Op 22 mei zijn de eerste jongen uitgekomen. Deze zijn een cm of 3 met wat wit dons. De snavel is dan nog helemaal niet wat het moet lijken en gewoon nog kort.

tijdens het ringen 26/5/2008

De eerste week wordt er veel klein voer opgenomen zoals pinkies, buffalo's en de kleinere maat krekels van 5 ± 6 die in de morgen en avond worden gegeven. Na een goede week kunnen er grotere maten gegeven worden, maar ik zorgde er altijd voor dat alles voldoende aanwezig was. Dit alles werd bestrooid met carmix en calcitec. Het laatste product was wel noodzakelijk, omdat de jongen erg veel eiwitten binnenkregen en er zogeheten jichtknobbels kunnen ontstaan (wat ook het geval was bij een aantal jongen). Hierdoor

2/6/2008

5/6/2008

7/6/2008

12/6/2008

14/6/2008

eerste jongen 22/5/2008

kunnen de vogels invalide raken, maar door extra calcium te geven is dit verholpen. 26 mei werden de eerste jongen geringd met 4.5mm ringen en 27/28/29 mei de rest. Dus al na 4 dagen ringen, want de jongen groeien als kool.

Het eerste jong verliet het nest op 18 juni en zat al geheel in de veren. Omdat het in het blok vrij druk was, werden de kleinere vogels onder de voet gelopen door de grotere. Een fout die ik geen 2e keer meer maak; de volgende keer zet ik de jongen na 24/25 dagen gewoon uit het blok om zo de jongere vogels te kunnen sparen!

De 2e ronde ging van start waarin 4 eieren werden gelegd en er Eén meteen na het uitkomen doodging. De overgebleven jongen groeiden moeiteloos en goed op. Bij 2 rondes bleef het dan ook; het weer werd minder en de hopen vonden het wel goed zo. Hoewel er weinig informatie te vinden was, mogen we niet klagen over het behaalde resultaat: 6 prachtige jonge hopen!

Ik hoop door dit verslag ook andere kwekers een zetje in de goede richting te kunnen geven en voor de kweek met de hop warm te maken. Het is een lust deze vogels te houden en kweken en een prachtige liefhebberij.

12/11/08
Bas Stolwijk
Foto's: Bas Stolwijk

VOGELBOEKHANDEL J & J

Tel. 0341-260382, website: www.nbv.nl/jenj

Email: info@vogelboekhandel.nl

Te bestellen door overmaking van het bedrag op Rabobankrekening 347580904
t.n.v. Vogelboekhandel J & J, te Nunspeet, o.v.v. het bestelnummer. (prijzen zijn incl. porto binnen Nederland)

Papegaaien
en Parkieten
C399 € 45,90

Prachtvinken
in beeld
A002 € 95,00

Kruisingen
kweken
en tentoonstellen
A146 € 23,00

Onkruiden
zaden, insecten en bessen
H099 € 23,00

K.B.O.F. "DE WITTE SPREEUWEN"

Het beste en meest gelezen **Belgisch Ornithologisch tijdschrift** voor vogelliefhebbers en kwekers. Verschijnt maandelijks. Oplage 25.000 exemplaren alleen in Vlaams België. Het bevat 80 pagina's, prachtig geïllustreerd, boordevol wetenschappelijke tekst, over huisvesting, kweken en verzorging. **Jaarabonnement: € 26,75**. Betaling: op rekeningnr. 67.32.33.790 bij de ING bank te Tilburg, t.a.v. de heer A. TRUYTS, Alg. Nat. Penningmeester K.B.O.F., Witte Gracht 90, 2222 HEIST OP DE BERG. Gratis proefnummer op schriftelijke aanvraag bij: Paul Achten, Everslaarstraat 78, 9160 LOKEREN. E-mail: ledenadministratie@kbof.be

Vogels statussymbool in Uruzgan

Op het moment van schrijven van dit artikel is het februari 2009, is het koud in Nederland en zijn de temperaturen stijgende in Uruzgan. Ja, u leest het goed: Uruzgan, een van de armste provincies in het verre Afghanistan, waar ik voor werkzaamheden 4 ½ maand verblijf. Het land is ruig, dor en wordt gekenmerkt door hoge bergen met op de toppen sneeuw en rivieren in de dalen, met er omheen groene zones, die meestal druk bevolkt en bewoond zijn. Vanuit de lucht was dat, bij mijn arriveren hier, goed te zien. Ik heb het vanwege de gevaarlijke omstandigheden in dit land niet zelf kunnen aanschouwen, maar het schijnt heel mooi te zijn allemaal.

Een land met een lange oorlogsgeschiedenis en perioden van onrust achter zijn naam. Het is daarom ook dat wij, als Nederlanders, samen met NATO-partners, hier aanwezig zijn om het land te helpen opbouwen en de bevolking van Afghanistan hoop, geluk en een toekomst te bieden. Met respect kijk ik dan ook naar alle mensen die zich hiervoor inzetten, zo ver van huis en haard en meer dan eens met gevaar voor eigen leven.

Vanwege dit gevaar niet kan en wil ik niet schrijven over plaatsen en de achterliggende politieke gronden, maar juist wel over onze gezamenlijke hobby: het houden van vogels.

Ik ben in november 2009 vertrokken naar Uruzgan, via allerlei omwegen en natuurlijk per vliegtuig. Nog net heb ik de onderlinge tentoonstelling van mijn eigen afdeling kunnen meemaken met een gereduceerd aantal vogels, waarmee mooie resultaten werden behaald. Helaas heb ik zelf niet lijfelijk aanwezig kunnen zijn bij de districttentoonstelling van Overijssel, maar waren wel mijn vogels aanwezig. Dankzij mijn medebestuurdersleden en de leden van "De Goudvink" te Almelo, zijn acht vogels naar deze meestal mooie provinciale tentoonstelling gebracht. Normaal zijn dat er meestal meer, omdat ik als bestuurder van zowel het district als van een plaatselijke vereniging vind dat je een goed voorbeeld moet geven. Uiteraard gaat het niet altijd om het winnen, maar om je vogels te laten zien, hoewel ik wel graag win. Maar doen we dat niet allemaal ????? Iedereen wil volgens mij graag winnen.

Helaas moest ik op een van de mooiste evenementen verstek laten gaan. VOGEL 2009, helaas heb ik het gemist, maar naar wat ik heb gehoord blijkt het een gigantisch evenement te zijn geweest. Ach, er komen er nog vele en soms moet je mooie zaken laten schieten om te merken en te voelen dat je die mooie zaken mist.

In Afghanistan heb ik absoluut niets kunnen ontdekken wat ook maar enigszins met een bond op vogelgebied lijkt. Ik weet wel dat er vogels gehouden worden, maar ik heb mezelf er niet buiten ons "veilige" kamp van kunnen overtuigen. Nou lijkt het me niet dat het hier barst

van de vogelliefhebbers, met volières in de tuinen of op balkonnetjes. Want tuinen en hoogbouw, laat staan balkonnetjes, heb ik hier ook nog niet gezien. De Afghanen kunnen het amper redden, het volk is arm, het leven lijkt hier eeuwenoud. Huizen, quala's, zijn van klei en leem gemaakt, althans die in de buurt van het kamp staan. Een quala is een complex dat meestal toebehoort aan een familie en bestaat uit een stuk land omringd door muren, waarbinnen op diverse plekken verscheidene "huizen" staan. De mannen zijn hier duidelijk de baas, de vrouw is er om kinderen te baren en thuis te zijn. Vrouwen lopen bedekt rond, in een burkha en zijn onherkenbaar. Het kan voorkomen dat je als burens van elkaar, de mannelijke bewoner wel kent, doch de vrouw nog nooit gezien hebt, zelfs dat je niet eens weet hoe ze heet.

Je vraagt een Afghaan altijd hoe het met hem gaat, maar nooit hoe het met zijn vrouw of dochter gaat. Dat is een belediging en wordt zelfs als doodzonde ervaren. U begrijpt al dat alle mannelijke Afghaanse werknemers op het kamp hun ogen uitkeken dat vrouwelijke militairen hier rondlopen, zonder bedekt te zijn, rokend, een vrachtwagen besturend, meevechtend en zelfs meepratend met de mannen. Hier in Uruzgan is dat voor vrouwen nog steeds een groot probleem, maar wel de cultuur van het land.

Eén ding is zeker: de Afghaanse bevolking is gastvrij, vriendelijk en ze willen je altijd uitnodigen voor een kopje mierzoete thee of een echte Afghaanse maaltijd. Het eerste is prima, het tweede vind ik meestal minder geslaagd. Ik moet ook zeggen dat ik niet gek ben op schapenvlees, drijvend in het vet, met soms een schapenoog, dat mij uit een bordje aankijkt, als zogenaamde delicatessen. Ik heb een enkele maaltijd gehad en er gelukkig nog geen last van gehad, maar cola en brood doen ook wonderen.

Tijdens een van deze bezoeken zag ik wat kooitjes hangen. U begrijpt het al, mijn vogelhart ging sneller kloppen. Dus ernaartoe. De vier kooitjes bleken van de commandant van een Afghaanse militaire eenheid te zijn en werden verzorgd door een van zijn ondergeschikten. Het zag er allemaal keurig uit, althans de bodem en de kooi. De vitaliteit van de vogels viel me ook niet tegen, moet ik zeggen. Het waren twee bonte kanaries (oranje met pigment), een kuifkanarie of liever gezegd een kanarie met een kuif en een dominant witte kanarie. Een van de kanaries had veel te lange nagels, maar ik kon niet duidelijk maken dat ik die wel wilde inkorten. Engels, handen en voeten, maar men begreep mij niet. Ik ben maar gestopt met mijn pogingen, want ik was bang dat men dacht dat ik e.e.a. op het menu wilde hebben bij de maaltijd. De commandant had ook de beschikking over een aantal vechthanen

voor, u begrijpt het al, de hier nog steeds uitgevoerde hanengevechten. Via via begreep ik dat hij wel een demonstratie wilde verzorgen tussen twee hanen. Ik heb dat vriendelijk afgewezen, daar ik geen voorstander ben van dit soort vermakelijkheden.

In de buitenring van ons kamp zijn voor de veiligheid ook wachttorens gebouwd met daartussen een omheining. In deze torens zitten groepjes van 4 tot 6 wachthebbenden, waarvan een de commandant is. Ook hier trof ik vogels aan, althans een hoenderachtige die ik ook wel tijdens een tentoonstelling in Nederland heb gezien. Maar ook hier weer, eigendom van de commandant. Ik had wel een beetje medelijden met de vogel, want het kooitje stelde qua ruimte niet veel voor. Bovendien werd de vogel ook nog geplaagd door een van de wachthebbenden, die ons wilde laten zien hoe goed hij wel niet op kon schieten met het bewuste dier. Het was duidelijk te zien, dat de vogel het niet zo waardeerde, we zijn daarom maar snel na het opdrinken van een kopje suikerthee weer vertrokken.

Het houden en bezitten van vogels is in Nederland en omringende landen misschien heel gewoon, hier is het echter een statussymbool. Ik kan me de boeken met plaatjes nog herinneren waarop keizer- en koningshuizen altijd vogels toonden als teken van status. Hier zijn het geen keizers of koningen, maar commandanten van groepen mensen, die zich wel koning of keizer voelen. Als ik dan aan mijn eigen hoeveelheid vogels denk thuis in Nederland, voel ik me weer de koning te rijk en ben ik blij in een vrij Nederland te wonen en vrij te zijn om vogels te houden zonder dat hier een status aan verbonden is. Hopelijk voelt u dat ook zo, het zou eigenlijk wel zo moeten zijn.

Ik heb maar weinig vrije vogels in Uruzgan gezien, maar dat komt omdat ik hoofdzakelijk op een besloten kamp woon. Een enkele keer heb ik een soort buul-buul gespot, maar nog niet kunnen fotograferen. Een

mus en een mij onbekend vogeltje kreeg ik wel op de foto en verder een zwerm putters, die opvallend bruin van rugkleed waren. Ik kreeg echter niet de kans ze van dichtbij te fotograferen. Maar lukt me dat wel, dan zal ik daar zeker verslag van doen.

*Tekst en foto's:
Albert Zomer,
districtsvoorzitter
Overijssel*

Vogel

copy

Kweekt u wel eens achteruit?

Al jaren achtereen doe ik hetzelfde. Ik selecteer mijn vogels streng en ga alleen met de beste verder. Zo doe ik het en zo doen anderen het. We kweken onze nieuwe jongen en aan het eind van het seizoen, na de jeugdruï en ook wel na de grote rui, beginnen we met showen. Op de tentoonstellingen komen we elkaar tegen. U met uw vogels en ik met mijn vogels. Hier kunnen we zien, wie van ons de meeste vooruitgang heeft geboekt. Hier praten we met elkaar over de vogels. Hier beleeft onze liefhebberij zijn hoogtepunt. We praten over de door ons geschowde vogels en we praten over de kweek. Onze gezamenlijke interesse zorgt ervoor dat we een band met elkaar kunnen hebben, hoe verschillend we ook zijn. Het niveau van deze onderlinge band bepalen wij zelf.

Nu zal ik weer terugkomen op de kweek. Omdat wij steeds zo streng selecteren, boeken wij vooruitgang, maar komen er ook problemen op ons pad. Die super-vogels die wij gekweekt hebben, doen het prima op de shows! Maar doen zij het ook allemaal prima in de broedkooi? Eerlijk gezegd een aantal wel, maar uit erg veel van die heel goede showvogels krijg ik alleen maar met veel kunst en vliegwerk af en toe een aardig jong. Of dat aardige jong dan wel weer een goede kweekvogel wordt is afwachten. Bij de grasparkiet volgen we nauwgezet de ontwikkeling van de bevedering. We kweken in onze vogels graag een lange en een brede veer. Dit doen wij om meer volume in

onze vogels te krijgen. Een volle en ronde kop die met een brede en volle nek op een brede schouderpartij zit, dat vinden wij prachtig. Toont de vogel dan ook nog voldoende lengte boven de stok en is hij compleet van bevedering, dan hebben wij een oogstrelende showvogel. Maar deze lange en brede veer kan op de verkeerde plaats juist voor veel onheil zorgen. Is de broekbevedering zo wollig, lang en dikbezet en niet strak gedragen, dan is dat een storend gezicht waar we niet aan voorbij kunnen gaan. Met zulke zware broekbevedering moeten we bij de kweek rekening houden. Het kan ook een belemmering zijn bij het bevruchten.

Nu even over dat achteruit kweken. Ik heb uit een bepaald koppel vier poppen gekweekt. Een met een lange brede veer en een met een brede veer, maar niet zo lang en twee andere met wat kortere, strak gedragen bevedering die overal mooi aansluit. De eerste twee scoren mogelijk 90-92 punten op de shows en de twee andere blijven op 88-89 punten steken. Meestal doe ik dan de twee mindere vogels weg. De twee betere vogels ga ik dan verder voor de kweek gebruiken. Aan het eind van het laatste kweekseizoen had ik te weinig poppen. Daarom heb ik die wat mindere vogels als reserve aangehouden. Van die twee beste is er een doodgegaan en de andere pop kwam moeilijk aan leggen toe. Bovendien had zij een draaistaart. Tja, die veerproblemen in deze tijd zorgen weer voor extra problemen. Laat ik dan

toch maar die mindere vogels een keer gebruiken. Ik wil wel eens wat vogels met een kortere veer kweken, die wel van goede afstamming zijn. Nou ik kan u zeggen: dat is goed gelukt. Ik heb verscheidene vogels gekweekt die zeker niet hoog zullen scoren op de tentoonstellingen. Bij deze kort bevederde jongen zitten er enkele die een goede groeirichting van de kopbevedering hebben. Ook hebben sommige een mooie houding en typering. Ze zijn alleen niet zo groot en hebben minder volume. Toch zal ik deze aanhouden voor de kweek. Het volgende broedseizoen zal ik hen aan vogels met een beter formaat en een langere bevedering koppelen. Een goede kans dat er dan weer vogels uitkomen die wel hoog zullen scoren. Mocht dat niet lukken, dan heb ik niet alleen vogels met een kortere veer gekweekt, maar ben ik ook nog eens achteruitgegaan. Vandaar dat de titel van dit verhaal een dubbele betekenis heeft. Zo erg is dat echter ook weer niet, want ik spreek over maar één koppel en niet over mijn hele "hok". Het zou wel eens van groot belang kunnen zijn een aantal vogels met wat kortere bevedering te kweken. Het is namelijk zo, dat de bevederingsproblemen bij grasparkieten zich voornamelijk (maar niet altijd) bij de lang bevederde vogels voordoen. Door ook wat kort bevederde vogels voor de kweek in te schakelen hebben we kans op vogels met een medium type van bevedering. Dit zijn over het algemeen heel goede showvogels.

Tekst en foto's: Jan Bouwmeester

Foto 1
Superpop, opaline cinnamon grijs. Kweekt helaas niet.

Foto 2
Eenvoudige zus van de superpop. Ondanks de te korte kopbevedering werd deze opaline grijze toch maar voor de kweek gebruikt.

Foto 3
Deze sierlijke stijlvolle cinnamon grijze pop is een jong van de vogel uit foto 2. Hoewel de schedel breder zou moeten zijn, heeft ze wel een goede groeirichting van de voorhoofdsvoren. Deze pop gaat zeker voor de kweek gebruikt worden in de hoop er enkele supervogels uit te kweken.

Het geslacht *Neophema* en *Neopsephotus*

Inleiding

Neophema's behoren tot de populairste en bekendste Australische parkietensoorten. Er wordt op grote schaal mee gekweekt en er zijn vele mutaties van bekend. Omdat de standaard *neophema*'s van de NBVV aan herziening toe was, is enkele jaren geleden op initiatief van de keurmeestersvereniging Tropen en Parkieten door de ParkietenSpeciaalClub een werkgroep ingesteld om de standaard te herschrijven. Vanwege de grote hoeveelheid mutaties is het een hele klus geworden om dit voor elkaar te krijgen. De bedoeling is steeds geweest een zo groot mogelijk draagvlak te krijgen voor de nieuwe standaard en daarom is samenwerking gezocht met alle Nederlandstalige clubs en bonden in Nederland en België. Op dit moment is de standaard bijna gereed en deze zal naar we hopen in het komende keur seizoen gebruikt kunnen worden. Dit alles is voor ons de reden om de genoemde soorten weer eens onder de aandacht te brengen.

Algemeen

Tot voor kort werden er zeven soorten tot het geslacht *Neophema* gerekend. *Neophema* is Latijn voor "nieuw geluid". Wetenschappelijk onderzoek heeft ertoe geleid dat de bourkeparkiet in een apart geslacht is geplaatst, *Neopsephotus*. De bourkeparkiet lijkt alleen qua formaat en model en blauwe voorhoofdsband van de man op de andere *neophema*'s. Hij is geheel afwijkend van kleur t.o.v. de *neophema*'s. Hij bezit geen groene lichaamskleur, maar is overwegend rood aan de voorzijde en roodbruin in de rest van het lichaam. De gezoemde vleugeltekening is kenmerkend voor de soort. De bouw van de veren is zodanig dat je een bourkeparkiet hoort vliegen en dat komt niet voor bij de andere soorten. Ook in gedrag en voorkomen in Australië zijn er verschillen aan te geven. Toch is besloten de bourkeparkiet in de standaard op te nemen, omdat hij al vele jaren tot de *neophema*'s gerekend werd en ook in dezelfde groep in het vraagprogramma is ingedeeld.

Soorten met een blauwe voorhoofdsband:

1. blauwvleugelparkiet *Neophema chrysostoma*
2. elegantparkiet *Neophema elegans*
3. rotparkiet *Neophema petrophila*
4. oranjebuikparkiet *Neophema chrysogaster*

Soorten met een blauw masker:

5. turquoiseparkiet *Neophema pulchella*
6. splendidparkiet *Neophema splendida*
7. bourkeparkiet *Neopsephotus bourkii*

De rotparkiet en de oranjebuikparkiet komen voor zover bekend buiten Australië niet voor. De oranjebuikparkiet behoort tot de bedreigde soorten. Hiervoor zijn in Australië kweekprogramma's opgezet om te trachten de soort te behouden. De rotparkiet wordt in het land van herkomst wel gehouden en gekweekt bij de liefhebbers. De overige soorten zijn wereldwijd gezien bekende volièrevogels. Ze worden veel gekweekt en omdat ze sinds 1960 niet meer mogen worden uitgevoerd, kun je zeggen dat ze in de afgelopen tientallen jaren bijna gedomesticeerde vogels zijn geworden. Veel mutaties zijn bekend.

Het houden van *neophema*'s

Neophema's worden door de kwekers graag gehouden, omdat ze zeer kleurrijk zijn en een minimum aan geluid maken. En daarom ook bij de burens niet tot de nodige irritatie leiden. Het zijn vrij sociale vogels en dus goed in een gezelschapsvolière te houden. Zeker de bourke zal eerder ruzie uit de weg gaan dan deze opzoeken. Buiten de kweektijd zijn de soorten in het algemeen goed bij elkaar te houden in een grote volière. Let er wel op dat er tijdens het broedseizoen nog maar weinig overblijft van het sociale gedrag. Dan is alleen een combinatie van een *neophemasoort* met de bourke eventueel aan te raden. Andere combinaties liever niet. Vooral de mannen krijgen flinke territoriumdrift en ook de poppen worden dan een stuk minder tolerant. Het beste is daarom tijdens de kweek de vogels apart te huisvesten. Aan de ene kant om vechtpartijen die tot bloedens toe kunnen leiden, uit te sluiten. Aan

de andere kant om hybridekweek te voorkomen. Het is wel mogelijk om soorten tropische vogels of Europese cultuurvogels samen met *neophema*'s in dezelfde vlucht te houden. Dit geeft zelfs in de broedtijd geen problemen.

De kweek en huisvesting

Neophema's kweken over het algemeen vrij gemakkelijk in onze volières. Mede hierdoor worden ze ook al snel beschreven als een goede beginnersvogel. Het kweken met *neophema*'s wordt zowel in ruime broedkooien als in vluchten gedaan. Aangezien het echte vliegers zijn, is het aan te raden in vluchten te kweken met een minimale afmeting van 2 x 2 x 0,60m (l x h x b). Is de liefhebber niet in de gelegenheid in vluchten te kweken, dan kan er gekozen worden voor broedkooien met een minimale afmeting van 1 x 0,50 x 0,40m (b x h x d).

Als *neophema*'s in een buitenvolière gehouden worden, dienen ze wel een tocht- en vocht-vrij verblijf te hebben. *Neophema*'s zijn hier namelijk erg gevoelig voor. Helaas sterven er per jaar een flink aantal, omdat ze in de tocht of in een te vochtig verblijf gehuisvest zitten. Een goede luchtvochtigheid tussen de 60 en de 70 % zal zowel de bevruchting als de uitkomst van het ei en de gezondheid van de vogels ten goede komen.

Het broedseizoen bij deze vogels is afhankelijk van de warme of koude huisvesting. Bij warme huisvesting kan men eigenlijk een heel jaar met steeds verschillende koppels kweken, terwijl bij koude huisvesting de vogels eind januari zelf aanstalten gaan maken. Om *neophema*'s beter in de stemming te krijgen kan men de vogels een maand voor het broedseizoen op een soort rantsoen zetten. Wij doen dit op alleen *neophemazaad* met onkruidzaad erdoor gemengd en eivoer alleen met geraspte wortels erdoor te geven. Ook de lichten naar 9 of 10 uur zetten. Na deze maand geleidelijk de hoeveelheid voeding met extra toevoegingen in het eivoer vermeerderen. Het eivoer wordt bij ons uitgebreid met tofu, geklemd kiemzaad, honing, gedroogde brandnetels en geraspte wortels. Verder krijgen ze nog rozenbottels, vuurdoorn-

AFCON KUNSTSTOF - GAAS
Een ijzersterk product, weer- en windbestendig. Vogels kunnen niet beschadigen. Ideaal voor volières
Dvc. maxm 464 - 13x13 - 14x15 - 20x18 mm Werkbreedte 2 of 4 meter. Zwart-transparant

13x13 vanaf 200 m ² of meer	13x13 vanaf 25 m ² tot 200 m ²	13x13 vanaf 1 m ² tot 25 m ²
Slechts € 1,00 per m ²	Slechts € 1,30 per m ²	Slechts € 1,40 per m ²

Goedkoop te verzenden binnen 24-48 uur
Telefonisch bereikbaar van 8.00 tot 23.00 uur: 06-53 48 69 32
Van 22.00 tot 23.00 uur Tel.: (0591) 61 26 07 Fax: (0591) 64 93 66
Verkoopadres: Schansstraat 50 7825 TA Emmen Internet: www.afcon.nl

Dutchy's® bestrijden bloedmijten natuurlijk!

Bloedmijten worden in hun schuilplaats effectief en afdoende bestreden zonder gebruik van chemische middelen, maar door hun natuurlijke vijand.

Door op tijd onze Dutchy's® (roofmijten) uit te zetten, in nesten en broedkooien, kunt u aantasting voorkomen of bestrijden.

Meer informatie? www.refona.nl

bessen en trosgierst 3 x per week. De lichturen veranderen naar 11 of 12 uur per dag. Om de vogels extra in conditie te krijgen, zodat ze meer zin in de broedtijd hebben, geven wij dierlijke eiwitten in de vorm van pinkies.

Zodra het broedseizoen aanvangt, zult u dit merken aan het gedrag van de neophema's. De mannen jagen achter elkaar en zoeken steeds vaker een pop op, terwijl de poppen juist meer gaan bedelen om eten bij de mannen. Dan wordt het tijd om koppels te gaan vormen in kweekkooien of aparte vluchten. De samenstelling hiervan hangt van de kweker af, of hij verbetering wil zien of door ervaring weet dat er goede jongen uit komen. Wij letten bij het koppelen goed op formaat, lange of korte bevedering, intensiteit van de kleuren. Speciaal letten wij op het lang en kort bevederd zijn; een vogel die kort bevederd is, oogt kleiner, maar is het niet.

In de kweekruimte moet u zorgen voor genoeg eten en drinken, een goede vocht- en tochtvrije omgeving, de juiste luchtvochtigheid (tussen 60 en 70 %), maagkiesel, sepia, en split (dit zijn vernalen schelpen of steentjes). De laatste drie bestanddelen worden gegeven, opdat de vogel in de krop en darmen zijn voer kan vermalen, want zoals wij allemaal weten hebben parkieten geen tanden. De juiste luchtvochtigheid heeft alles te maken met de conditie van de vogels en de eieren. Is deze te laag, dan kunnen de eieren vroegtijdig indrogen en bij te vochtig kunnen de vogels ziek worden door eventuele schimmelvorming in de kweekruimte.

De broedblokken zijn 30cm hoog en 15 tot 20cm in het vierkant. De bodems in de blokken zijn uitgehold, zodat de eieren bij elkaar blijven liggen. Het invleggat is ong. 6cm en aan de binnenkant is een stukje gaas gemonteerd om in en uit te klimmen. Er worden ook vaak beukensnippers of houtkrullen als nestmateriaal in gedaan.

De poppen leggen meestal om de dag een ei. Steeds meer kwekers vervangen deze door

kunsteieren om dan alle eieren terug te leggen, zodra de pop bij het derde of vierde ei echt gaat broeden.

Het grote voordeel hiervan is dat alle jongen binnen 1 of 2 dagen uitkomen en dat ze bijna allemaal even groot zijn. Deze methode heet "zetten" en wordt bij andere soorten al heel lang gedaan.

Zodra de pop gaat broeden moet er eigenlijk elke dag even een nestcontrole uitgevoerd worden, zodat de pop hieraan kan wennen en de jongen later nauwlettend in de gaten gehouden kunnen worden. Het bebroeden van de eieren doet de pop alleen. De man zorgt voor de pop door haar te voeren en vaak het blok te bewaken. De pop komt 1 of 2 keer per dag eruit om zich te ontlasten en even te rekken en strekken. Vaak zien wij dan dat ze zelf even eet en drinkt waarna ze teruggaat in het blok. De broedtijd is 18 à 20 dagen. Als de jongen geboren zijn, voert de man nog steeds de pop en de pop de jongen zodat het voer heel fijn is en er de zogenoemde kropmelk bijzit. Ringen van de jongen geschiedt ongeveer bij 6 à 7 dagen oud, afhankelijk van de grootte van de jongen, met ringmaat 4. Beter zou zijn 3.8mm, maar deze zijn er niet in Nederland. Een koppel kan door gebrek aan ervaring weleens de jongen niet meer voeren. Wij kijken dan of de jongen bij een ander koppel kunnen. Is dit niet mogelijk, dan gaan wij over op handopfok. Als een jong niet goed of ziek is, gaat het ondanks handopfok toch wel eens dood. Vaak zie je dan bij de volgende ronde van zo'n koppel dat ze wel hun jongen grootbrengen. Ik denk niet dat je zoiets kunt voorkomen, want elke vogel is anders. De jongen vliegen ongeveer op een leeftijd van 21 dagen uit en dat kan met veel kabaal zijn. In deze periode moeten de jongen ontzettend wennen aan de verzorger en hun omgeving, dus rust is hier op zijn plaats. Na het uitvliegen gaat de man (soms samen met de pop) verder met het voeren van de jongen en gaan deze zelf al wat trosgierst of zaad proberen. De pop gaat in

deze periode ook rustig aan de tweede ronde eieren beginnen. Op een leeftijd van 6 weken kunnen de jongen gescheiden worden van hun ouders door ze in een andere kooi of voliëre te plaatsen. De lengte van de vlucht kennen ze nog niet en daarom klappen ze soms met grote vaart tegen het gaas. Zorg er daarom wel voor dat er overal wat takken bevestigd zijn voor het geval de jongen teveel snelheid hebben bij het uitvliegen. De meeste kwekers doen met een koppel 2 à 3 rondes afhankelijk van de hoeveelheid jongen per ronde. Na de kweekrondes kunnen de oudervogels ook weer terug in de vlucht of voliëre. Bij de splendid, elegant, bourke en blauwvleugel lijken de jonge mannen op poppen. De jonge mannen bij de turquoise bezitten vaak al de vleugelbalk en zijn dan ook direct te herkennen als man. Bastaarden

Hybriden van en met kromsnavelsoorten worden niet gevraagd en erkend binnen zowel verschillende bonden als de COM. Toch zien we regelmatig hybriden van kromsnavel, ook van neophema's. Bij een aantal nauw verwante soorten bij kromsnavel zijn deze hybriden helaas ook nog vruchtbaar. Hiermee komt de fokzuiverheid in gevaar. Van de bourke en de neophema's zijn naar mijn weten nog geen hybriden (bastaarden) onderling waargenomen.

Vooraf wanneer er mutaties zijn ontstaan, proberen kwekers deze zo van de ene naar de andere soort over te brengen. Om dan uiterlijk een "zuivere" soort te verkrijgen is men minimaal 5 jaar aan het selecteren. Vaak is de praktijk ook nog dat de vruchtbaarheid afneemt in de loop der jaren na het overbrengen van een kleurslag.

Gelukkig kunnen we vaststellen dat hybridenakweek van neophema's geen vruchtbaar jongen heeft opgeleverd.

Namens NSG,

Frans Broeren/ Piet Onderdelinden.

Foto: Piet Onderdelinden

SUKSES

VOGELVOEDERS

Producten voor al uw zaadetende vogels

- Stalen Broed- en Stapelkooien **NIEUW!**
- Krachtvoerders
- Diverse soorten vitamines
- Kleurstoffen
- Waspoeders

www.sukses.tv

Deift, tel (015) 214 29 01 | Fax: (015) 380 17 93

Geslachtsbepaling door DNA uit veren

■ Betrouwbaar ■ Zonder risico ■ Diervriendelijk ■ Niet leeftijdsgebonden

Vederlichte prijzen! Hoe meer analyses, hoe lager de prijs.

1 - 3 analyses:	per € 14,99
4 - 10 analyses:	per € 13,99
11 - 20 analyses:	per € 12,99
21 - 40 analyses:	per € 11,99
af 41 analyses:	per € 10,99

Taurus Diagnostiek

Universitat Bielefeld | Bio V
Universitätsstr. 25 | D-33615 Bielefeld

telefoon +49(0) 521 106 5484 | fax +49(0) 521 106 5654
www.taurus-diagnostik.de | email info@taurus-diagnostik.de

A.O.B. "DE VOGELWERELD"

Lees DE VOGELWERELD maandelijks tijdschrift van de A.O.B. Algemene Ornithologische Bond van België.

Jaarlijks abonnement van januari tot december, ten bedrage van € 35. Te storten op Nederlandse postrekening 115834 met vermelding A.O.B. Tijdschrift voor Natuurwetenschappen - Bosveldstraat 2 - 9260 Wichelen (België)

Tel.: (0032)(0)52/42.21.75

Bourkeparkiet

pop turquoiseparkiet

man turquoiseparkiet

Splendidparkiet roodbuik lutino

elegantparkiet lutino

splendidparkiet aqua

bourkesparkiet opaline

turquoiseparkiet cinnamon

splendidparkiet blauw

copy

Vogel

elegantparkiet

splendidparkiet man

*turquoiseparkiet roodbuik
grijsgroen overgoten*

Neophema

koppel blauwvleugelparkieten

splendidparkiet grijs turquoise

turquoiseparkiet roodbuik

turquoiseparkiet overgoten (dillute)

Volière van de maand

Hallo,

Mijn naam is Jolanda en ik zou graag iets over mijn zelfgemaakte huiskamervolière willen vertellen. Maar ik ben geen lid van jullie blad; ik krijg hem altijd van mijn buurman. Ik zou alleen zo graag mijn verhaal willen vertellen hoe ik met 2 gouldamadines in een gewone middelmatige kooi voor parkieten ben begonnen en geïndigd ben met een volière van 2m bij 1.90m bij 90cm en dat binnen 1,5 jaar.

Zoals ik al vertelde, ben ik begonnen met een parkietenkooi met om precies te zijn 2 gouldamadines en 2 splitsstaartjes. Al gauw vond ik de kooi te klein voor 4 vogeltjes, dus besloot ik een wat grotere volière te kopen van 70cm bij 70cm en 1.60m hoog. Maar door die grotere kooi kwamen er meer vogeltjes. Ik kocht wat zebra-vinkjes en japanse meeuw-tjes erbij en vond het een gezellig gekwetter om me heen. Maar nog steeds was ik niet tevreden. Ik had inmiddels het mooie boek kooi- en volière-vogels gekregen en zag de prachtigste vogels daarin staan. Ik ging op zoek naar de neophemasoort. Al gauw werd ook de tweede kooi te klein en er kwam een derde: een 6-hoekige kooi. Ik dacht nu hebben ze wel genoeg ruimte. En een tijdlang was ik wel tevreden.

Maar toen kreeg ik medelijden, want echt vliegen konden ze niet en eigenlijk zaten er te veel in; dus kocht ik maar weer een grotere kooi erbij. Ik had nu 2 kamervolières in mijn huis staan. Maar tevreden was ik niet; ik wilde dat de vogels konden vliegen en dat konden ze nog steeds niet.

Na alle toestanden met verschillende kooien, waar mijn ouders gek van werden (want dan moest die kooi gehaald worden en een andere weer gebracht en in elkaar gezet; wat ik niet alleen kon), zag ik op internet de kooi van mijn dromen. Ik was er helemaal verliefd op. Deze wilde ik hebben. Ik meteen een e-mail gestuurd naar die mensen. Ze hadden hem nog. O, wat was ik blij! Maar..... ik woon op een bovenhuis en heb een draaitrap; dus daar kon de kooi niet door. Dan maar door het raam. Oeps... dat ging ook niet. Mijn raam ging niet zo ver open, dat de kooi erdoor kon. Tot overmaat van ramp moest hij uit elkaar gehaald worden en het was al een zelfgebouwde kooi. Nadat de kooi uit elkaar gehaald was, dacht ik: hoe kan dat ooit weer die mooie kooi worden. Twee dagen hebben die mensen, waar ik ze enorm dankbaar voor was en nog ben, gewerkt om de kooi weer in elkaar te zetten en dicht te kitten enz. Maar

op een gegeven moment stond hij. Wat was ik blij. Nu moest ik mijn vogels, die dus in twee kamervolières zaten, overzetten. Dat was een toestand, dat wilt u niet weten. De vogels zelf hadden natuurlijk ook ontzettend veel stress. Helaas zijn er dan ook best veel geweest, die het niet overleefd hebben.

De neophema's heb ik nu op één koppel na verkocht en ben overgestapt op kanaries, putters, zilverbekjes, oranjekaakjes (allemaal een koppel). En voor het eerst heb ik sinds december mijn kooi als van mijn vogels.

Nú ben ik tevreden. Het is werkelijk een heel zangkoor dat ik in huis heb en ik geniet er elke dag van. Zowel van mijn kooi als van mijn vogels. Eén ding heb ik geleerd en wil dat ook doorgeven: als je aan vogels begint, raak je verslaafd. Dus wees niet zo als ik, maar koop of maak meteen een grote kooi. Echt, je ziet de schoonheid van de vogels (vooral als je boeken erover hebt) en dan ben je zo in de ban van die schoonheid.

*Hier een foto van mijn superkamervolière!
(Ik heb amper de ruimte om hem er helemaal goed op te krijgen.)
Vriendelijke groet,
Jolanda Hardenbol*

GEHU KOOIEN

FABRICAGE VAN:
VOGELKOOIEN, PLASTIK-ARTIKELN
ZIEKENKOOIEN, PUNTPLASWERK EN
VERZINKEN EN VERCHROOMEN

STOP geen gekkooi meer met eigen bouwsets. Wij leveren u betaalbare kooien, en voor elke vogel de juiste kooi.

De kooien zijn opgebouwd uit 10 mm. met kurststof beklede plaat. De voorzijde is met aluminium afgewerkt en de kooien worden als bouw pakket geleverd.

Vraag documentatie aan bij: GEHU-KOOIEN Transportweg 9, 7442 CT Nijverdal (Industrieterrein 't Lochter) Telefoon: 0548 - 61 61 87	Vertegenwoordiger in België Vogelcentrum Huysmans Turnhoutsebaan 195A, 2480 Dessel Telefoon: 014 - 37 81 40 GSM: 075 - 55 49 81

Internet: www.gehu.nl

foto: Pieter Onderdelinden

Door Ger Essenberg

De granaatastrilde is een zeer fraaie in Afrika voorkomende prachtvink. Behalve de nominaatvorm, *Uraeginthus granatinus granatinus* die voorkomt in Zuid-Angola en Natal, zijn er nog twee ondersoorten bekend. De verschillen tussen deze ondersoorten bestaan hoofdzakelijk uit een wat mattere tint en een minder uitgebreide koptekening bij zowel de mannen als de poppen. Granaatastrilden bewonen de droge steppen met doornstruiken, maar ook wel streken waar deze struiken aan de rivieren grenzen en zelfs aan de randen van cultuurgrond groeien. Ze leven hier in kleine groepen bij elkaar, soms samen met Angolablauwfazantjes of melba-astrilden.

Hun voedsel bestaat uit verschillende soorten zaden, vooral diverse soorten graszaden, en ook vele verschillende insecten. Broeden doen ze meestal in de doornstruiken waar ze op een hoogte, variërend van één tot twee meter, een nest bouwen van grashalmen dat bekleed wordt met pluus en veren. Dit nest is kogelvormig en wordt door de pop gebouwd, waarbij de man de bouwmaterialen aandraagt. Het legsel bestaat uit 3-5 witte eitjes die gedurende 12-14 dagen worden zowel door de man als de pop bebroed.

De ingang van het nest wordt vaak met een veertje afgesloten. Steeds wanneer de man het broedende popje aflost, brengt hij een nieuw veertje mee naar binnen. 's Nachts bevindt alleen het popje zich op het nest en de man overnacht dan in de nabijheid in de dichte struiken. Hun broedperiode valt in Afrika tegen het einde van de regentijd. Dit is dus aan het begin van de droge periode. In deze tijd zijn er meer dan voldoende insecten aanwezig, een voorwaarde om hun jongen groot te brengen. De koningswida, *Vidua regia*, pleegt broedparasitisme bij de granaatastrilden. De pop van deze widasoort legt een of soms ook wel meer eitjes in het nest van de granaatastrilden die ze samen met de eigen eieren uitbroeden. De jongen van de koningswida lijken volledig, dus ook de gekleurde papillen in de snavel en wat hun gedrag betreft, op de jonge granaatastrilden. Alleen zijn de jonge koningswida's wat forser.

Op de kalender van april is het mannetje van de granaatastrilde afgebeeld. De rijke kleurenpracht komt hier volledig tot zijn recht. Bij het popje is het blauw van de koptekening en van de bovenstaart -dekveren veel matter en bovendien mist zij de zwarte kinvlek. Het rug- en vleugeldek zijn reebruin, de borst-, buik- en flankbevedering kaneelbruin. Alleen dient te worden vermeld dat de man forser gebouwd is dan het popje. De jongen van de granaatastrilde lijken bij het verlaten van het nest op een leeftijd van 2-3 weken overwegend op het popje. Ongeveer 5 weken na het uitvliegen begint de jeugdruï en deze is na 4-5 maanden voltooid. De jonge mannen zijn echter bij het begin van de jeugdruï al wel te herkennen, vaak aan hun zeer ijverige zangstudie. Het voedsel dient te bestaan uit een goed mengsel van zaden voor kleine exoten, aangevuld met diverse soorten gras- en onkruidzaden in halfrijpe toestand, en enige aren trosgerst. Ei-, opfok- en insectenvoer

dienen ook op het menu te staan vermengd met levend voer in de vorm van mieren-poppen, groene bladluizen, wasmotten en buffalowormpjes. Uit deze opsomming van voedsel mag duidelijk blijken dat de granaatastrilde een vogeltje is voor de meer ervaren fokker. Een gedegen kennis is zeker noodzakelijk om granaatastrilden te kunnen houden en zeker om ermee te fokken. Het moge duidelijk zijn dat de voeding hierin een zeer belangrijke rol speelt. Uit het voorgaande blijkt dat het fokken niet al te gladjes zal verlopen. Het is belangrijk te weten dat men deze vogels alleen maar paarsgewijs en bij voorkeur alleen in een vluchtje dient te houden. Meerdere paartjes geven alleen maar onderling zeer hevige vechtpartijen die vaak doorgaan tot een of meer van deze vogels vaak zeer gehavend uit de strijd te voorschijn komen of zelfs dodelijk gewond raken. Vooral de mannen kunnen enorm agressief zijn, zeker wanneer ze in broedconditie komen. Waakzaamheid is dus geboden. De nestbouw kan voorspoedig verlopen en van de verstrekte materialen zoals gedroogde grashalmen en kokosvezels wordt een mooi nestje gemaakt. Daarbij worden ook steeds enige veertjes meege-nomen in het nest. Het kan voorkomen dat de man met zijn overmatige broeddrift het popje zodanig toetakelt dat zij er dood bij neervalt. Om dit te voorkomen raad ik u aan niet teveel levend voer te verstrekken. Als alles goed gaat, zullen het mannetje en popje de 3-4 geleigde eitjes afwisselend bebroeden waarbij de man meestal overdag en de pop 's nachts op het nest zit.

Tegen de tijd dat de eitjes uitkomen, moet het levende voer opgevoerd worden. Dit moet steeds vermengd worden met het opfokvoer. Ook halfrijpe gras- en onkruidzaden worden gretig opgenomen.

Op de zevende dag moeten ze geringd worden met een 2.5mm ringetje, nadat dit eerst is voorzien van een ventielangetje.

Het probleem bij de granaatastrilde blijkt steeds weer te zijn dat de oudervogels in een vroeg stadium de jongen niet meer verwarmen en deze dan door onderkoeling omkomen. Met behulp van een zogeheten donkerstraler die in de onmiddellijke nabijheid van het nest direct na de nestbouw wordt aangebracht, kan dit voorkomen worden.

Na 20 dagen verlaten de jongen het nest en keren daarin de eerste week steeds terug. Ze lijken erg veel op het popje, alleen het kortere staartje en de zwarte snavel zijn een duidelijk waarneembaar verschil.

Om eventuele ongelukken vanwege het agressieve gedrag van de man te voorkomen wordt deze uitgevangen als de jonge vogels ongeveer zes weken oud zijn.

Het blauwkopblauwfazantje komt van oorsprong uit Oost-Afrika, waar het de dorre grassteppen bewoont. Het geslachtsonderscheid is niet moeilijk, want de kop van het mannetje is intensief blauw. De kruin van het popje is bruin en haar tinten zijn minder krachtig dan van het mannetje.

Het nest wordt door beide vogels gebouwd, de eieren worden op dezelfde manier bebroed als bij de granaatastrilden. Na 12-13 dagen komen de eieren uit. Ook deze jongen worden hoofdzakelijk met het eerder genoemde levende voer grootgebracht. Op een leeftijd van 17-18 dagen verlaten de jongen het nest. Zij lijken dan nog op hun moeder, maar hebben een kortere staart.

foto: Tarr Koek

Domesticatie van de Europese kanarie

Wij zullen bij de liefhebbers van Europese vogels de Europese kanarie nooit in dezelfde hoeveelheden als bijvoorbeeld de putter, barmsijs of goudvink aantreffen. Deels is dit te wijten aan de zijn minder opvallende kleuren. Hierdoor wordt hij nogal eens door veel liefhebbers over het hoofd gezien, wanneer het erop aankomt hem een plaatsje te geven in onze volières.

En toch behoort hij misschien tot de interessantste inlandse vogels. Al is het alleen maar om zijn nauwe verwantschap met de alom geliefde cultuurvogel kanarie. In de kweek met de cini - sta mij toe hem bij zijn meer populaire, maar veel kortere naam te noemen - ligt nog een enorm braakliggend terrein betreffende het domesticatieproces op ons te wachten. De cini is een liefelijke en een vertederende verschijning met zijn gestreepte verenpakket en zijn kort kegelvormig snaveltje. Zijn kleur, zang en gedrag verraden onmiddellijk zijn verwantschap met de kanarie. Het mannetje is geel en vertoont op het hele lichaam een streep-tekening, ongeveer als bij de sijs, waarmee beginnende liefhebbers hem wel eens verwarren. Het popje toont dezelfde tekening als de man, maar is nog ge-streepter en meestal wat grauwer. Al naargelang de ondersoort waarmee we te doen hebben is het verschil tussen het mannetje en de pop gemakkelijk of minder gemakkelijk te zien. De grootte bijde diverse ondersoorten verschilt ook nogal eens. Ik heb in het verleden wel eens cinimannen gehad die niet veel kleiner waren dan een kleurkanarieman. Deze was wel veel grauwer dan de gemiddelde ciniman. Deze flink uit de kluiten gewassen man flaneerde als een echte don Juan en hij bevruchtte alle cultuurkanariepoppen waarmee hij de

volière deelde. Vanwege zijn sterke schimmelbevedering gaf hij mij altijd hybriden die weliswaar groot en fors waren, maar een zeer slechte kleur bezaten. Toen hij ook nog de groenlingpop het hof begon te maken en het daarom aan de stok kreeg met haar wettige echtgenoot, de groenlingman, besloot ik hem wijselijk in een andere vlucht onder te brengen. Dit betekende dan ook meteen het einde van zijn carrière. De meeste cini's hebben de grootte van een sijs, maar door hun veel slankere bouw maken zij een meer tengere indruk. Dit is echter maar schijn, want net als de andere Europese cultuurvogels zijn ze ijersterk en winterhard.

Voorkomen

Hoewel het broedgebied van de cini zich tot voor enkele decennia meer tot het zuidelijk deel van Europa beperkte, zien we hem steeds meer ten noorden van zijn oorspronkelijke verspreidingsgebied. Bij ons in België is hij de laatste twintig jaar beslist niet meer zeldzaam. De verwachting is dat hij nog meer naar het noorden trekt. Misschien ligt dit wel aan de aanmerkelijke stijging van de temperatuur in zowel de winter als de zomer gedurende de laatste twintig jaar. Hoewel de meeste cini's in de winter naar Zuid-Europa en Noord-Afrika trekken, blijven er ook steeds meer cini's bij ons overwinteren.

Verzorging en kweek in de volière

De cini is een prima volièrevogel die van zijn eigenaar weinig verzorging verlangt en door zijn levendigheid iedereen bekoort. Wil men hem tot broeden en grootbrengen van zijn jongen doen overgaan, dan verlangt hij natuurlijk meer verzorging dan wanneer hij als gezelschaps- volièrevogel wordt gehouden. Het basismenu van de cini bestaat uit een gewone kanarie- mengeling. Hij neemt daar voornamelijk neger-, raap-, en blauwmaanzaad uit op. Ook trosgierst en elzenzaad lusten zij graag. De zaden van smalle weegbree, paardenbloem, straatgras, en andere fijne graszaden mogen niet ontbreken. De cini is een uitgesproken zaadeter net als zijn nauw verwante kanarie. In de broedtijd mag een goed eivoer niet ontbreken. Deze vangt begin mei aan en we doen er goed aan ieder koppeltje in één afzonderlijke kooi of vlucht onder te brengen, indien we ons werkelijk op het kweken met deze vogel willen toeleggen. Het is volstrekt onmogelijk meer dan één ciniman in één en dezelfde ruimte onder te brengen. Cinimannen zijn in de kweektijd zeer agressief tegenover elkaar. Dit kan zelfs uitlopen in dodelijke gevechten die ze aangaan met iedere mannelijke soortgenoot die ze als concurrent beschouwen. Dit gedrag kan er zelfs toe leiden dat hij zijn eigen pop doodt. Wanneer de man en pop niet als koppel overwinteren, plaats dan eerst de pop in de broedkooi en de man pas enkele weken daarna. De pop krijgt zo de mogelijkheid haar eigen territorium af te bakenen en zal zich minder door de man laten domineren. Wanneer de vogels in aangrenzende vluchten zitten, zorg er dan voor dat de vogels elkaar niet kunnen zien. Anders zullen de mannen door het gaas heen voortdurend bekvechten, zodat er van rustig broeden en grootbrengen van de jongen weinig terecht komt. Een zogenaamd harterkastje of een draadkorfje voldoet als nestplaats. Het nestmateriaal bestaat uit touw, katoen, haren en plantenpluis. Meestal worden er drie tot vijf blauwe eitjes met rode vlekjes gelegd, die na dertien dagen broeden uitkomen. Insecten worden bijna niet gegeten, maar eivoer wordt goed opgenomen. De man voert de nestjongen niet altijd. Wel voorziet hij de pop van voer en worden de uitgevlogen jongen door hem gevoerd. De jongen vliegen na veertien dagen uit. Van goed kunnen vliegen is dan nog geen sprake en het is belangrijk dat de jongen van de grond kunnen komen. Zorg dan ook dat er enkele takken op de grond liggen waarin de

jongen kunnen klimmen. Cini's zijn net als veel andere Europese vinken gevoelig voor coccidiose. Zorg dan ook dat na het uitvliegen van de jongen periodiek gekuurd wordt met bijvoorbeeld Baycox. Ook na de rui zijn de eerstejaarsvogels gevoelig voor coccidiose. Kuur dan vooral bij vochtig weer uw eerstejaarscini's, anders zal een deel van deze vogels, vooral de poppen zijn kwetsbaar, aan coccidiose overlijden. *Wordt vervolgd.*

*Tekst: Paul Oude Elferink
en foto: Piet Onderdelinden.*

Aluminium volières
EUROKOOI

pb
Aluminium

Fabrieksweg 34
5683 PP Best
Tel: (0499) 374395
Fax: (0499) 375048
E-mail: info@eurokooi.nl

www.eurokooi.nl

- Volières naar uw eigen ontwerp
- Kompleet of zelfbouwpakket
- Onderhoudsvrij aluminium
- Diversen kleuren op voorraad (poedercoating)

zaterdag geopend van 9.00 tot 15.00 u. of op afspraak

kwaliteits

Aluminium volières

BIRDY-FINECT STOP bloedluizen !!!!

Nicolai Teake - Nederland

"Ik gebruik **BIRDY-FINECT** omdat ik vorig seizoen heel goede resultaten mee geboekt heb. Net als met enkele andere birdy producten zoals **birdy-health** en **birdy-sil plus** in het drinkwater ... als pre- en probiotica gebruik ik **birdy-total protect** !

Walter Dejonghe - Keurmeester KBOF

"**birdy-finect** maakt komaf met de gevreesde bloedluis en vogelmijt. Ik vernevelde in april wekelijks om eventueel aanwezige eitjes van bloedluis te vernietigen.

Mei en Juni vernevelde ik om de 14 dagen in de kweekkooi onder de zandlade. Ik heb tot op heden nog geen bloed- en/of vogelmijt kunnen waarnemen."

Jan van Overvelt - Essen Keurmeester KBOF

"Dankzij het gebruik van **birdy-finect** heb ik nog geen bloedluis of zwarte luis gezien. Ik wil het wel verder gebruiken en kijken of het ook nog effectief is als de temperaturen omhoog gaan."

Al de birdy producten zijn te verkrijgen in de betere speciaalzaak :
Meer info : H. Meijer (Quiko Nederland) - Tel 0541 512 842

Vraag vrijblijvend naar onze informatiefolder **voor vogels** boordevol tips en handige schema's voor het ganse seizoen

www.birdy-products.com - info@birdy-products.com

Onkruiden en vogels deel 4

De lente is in volle gang. Hier een daar komen de eerste voorjaarskruiden te voorschijn zoals klein hoefblad, herderstasje, klein kruiskruid, het madeliefje en het driekleurig viooltje. Bij deze laatste twee soorten zult u denken: hè, madeliefje en viooltje? Toch worden deze zaden graag gegeten door de volgende vogels: goud- en groenvinken, vinken en knepen, kneuters, fraters, barmstij, slijzen, distelvinken, gorzen, huismussen, ringmussen, haakbekken, kruisbekken, appelvinken, kanaries, parkieten, duiven, kwartels en patrijzen. Van het viooltje eten ook graag de cini's, edelzangers, meesgoudvinken en roodmussen.

Respect voor de natuur

Door de vele uren die ik in velden en bossen heb doorgebracht, is mijn respect voor de natuur steeds maar in stijgende lijn gegaan. Vooral als je ziet met welke moeite een plantje zich kan ontwikkelen. Op plaatsen die daar soms totaal ongeschikt voor zijn, waar het steeds opnieuw wordt platgetrapt of platgereden, tegen een muur, in een dakgoot of gewoon tussen de straatstenen. Toch komt er vaak een bloempje te voorschijn, hoewel kleiner dan het in normale omstandigheden had moeten zijn. Het eigenaardige is dat de plant van dezelfde soort, maar die in ideale omstandigheden groeide en dus veel grotere wortels, meer bladgroen, bloemen en zaden heeft, dezelfde genetische bagage bezit. Behalve als het om een mutant zou gaan, maar in de natuur is zelden plaats voor mutanten.

Beschermde planten Dat er een lijst bestaat van beschermde vogels weet iedereen. Dat er ook zo'n lijst bestaat van planten weten maar weinigen. Er bestaat helaas nogal wat verwarring over deze lijst. Er zijn boekjes en folders verkrijgbaar bij diverse landbouworganisaties, natuurbeschermers ect. In principe is het plukken van kruiden op iemands anders eigendom niet toegestaan: Vraag dus altijd toestemming aan de eigenaar. In natuurreservaten is het plukken sowieso altijd verboden. Het komt er nu op aan, om wat ons nog rest van de natuur zo goed mogelijk te beschermen. Dit is niet alleen de taak van de overheid, maar een zaak van ons allemaal.

Om nog even terug te keren naar vogels en onkruid in de natuur. Op een gegeven moment in de zomer lag een erg vruchtbare akker braak. In het voorjaar was het een paradijs voor iemand als ik die zakken vol onkruid aan zijn vogels geeft. Het enige wat ik daar op dat moment kon waarnemen, waren houtduiven. De talrijke keren dat ik er kruiden ging plukken, heb ik slechts een enkele groenvink waargenomen. Het klein hoefblad heeft een heilzame werking op de ademhalingswegen van onze vogels. Toch heb ik moeten vaststellen dat het aangeboden zaad hoogst zelden door de vogels werd gegeten. Herderstasje wordt veel gegeven aan vollèrevogels. Het is gemakkelijk te vinden en de zaadtasjes bevatten vele zaadjes waar de vogels erg gek op zijn. Het kruiskruid wordt niet graag gegeten, het wordt aangeboden in de volière als plant en soms maakt een vogel er gebruik van. Van het madeliefje, ook in gecultiveerde vorm in borders, tuinen en parken, worden de zaden graag door de vogels gegeten. De halfrijpe zaden zijn een lekkernij. De zaden van het driekleurig viooltje worden graag gegeten, als ze halfrijp zijn. Wat weinig mensen weten, is dat ook de gecultiveerde viooltjes gretig worden geconsumeerd.

driekleurig viooltje

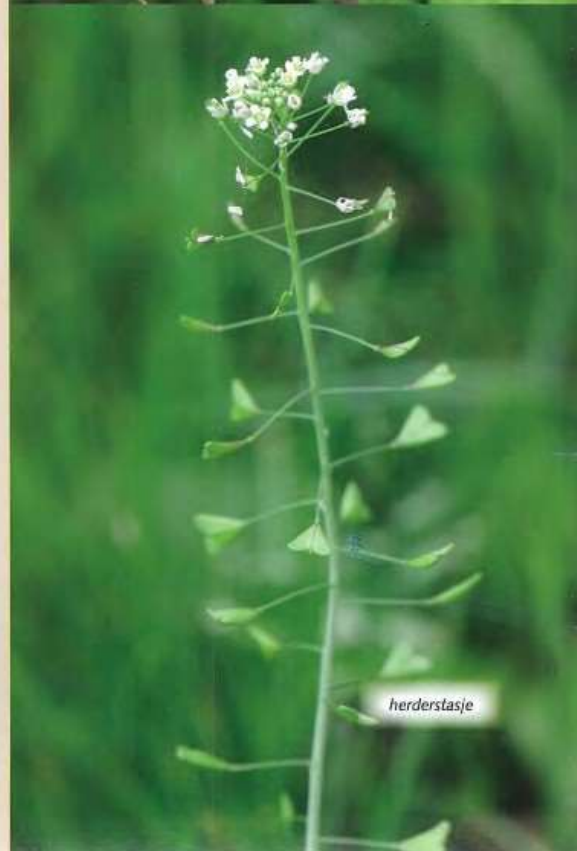

madeliefje

Tekst en foto's: Alois van Mingerot

klein kruiskruid

herderstasje

Voorjaarsimpressie

We schrijven januari 2009, als we te maken hebben met een bijna ouderwetse winter. Goed dus om de klimaatdeskundigen scherp te houden. Dat moeten we trouwens zelf ook zijn, want bij temperaturen van rond de min vijftien tot min twintig, is het even opletten. Nederland staat traditiegetrouw massaal op de schaats, maar ook zij het iets minder massaal, langs de weg met een auto die vleugellam is geraakt. Verder hebben we extra zorg voor de centrale verwarming en de waterleidingen die op de proef gesteld worden. De drinkwatervoorziening voor onze vogels in de buitenvolière is gewaarborgd, omdat ze de aanwezige sneeuw daartoe weten te benutten. Hoe zou het de vogels in de natuur vergaan? Op tal van plaatsen is er nog steeds open water te vinden, zodat er vooralsnog geen groot probleem is voor de watervogels, zo je zo denken. De blauwe reigers, de zilverreiger, meerkoeten, eenden, zij redden het voorlopig wel. Toch zijn er dan ineens ook andere berichten. Bij de vogelvang in Zundert, zo wordt via de tv bericht, werden onder meer twaalf buizers binnengebracht. Veelal vogels die ogenschijnlijk in botsing waren geweest met voertuigen, doordat ze dicht bij wegen naar voedsel zochten. Daarnaast toch ook watervogels waaronder meerkoeten en eenden met beschadigingen doordat ze min of meer vastgevroren hadden gezeten. Deze soort waarnemingen roept dan toch wel enkele vragen op! Hebben juist deze gehavende exemplaren hun natuurlijke aanleg op dit punt onvoldoende kunnen ontwikkelen en daardoor teveel risico's genomen? Is dat misschien een beetje de tol die de soort als geheel moet betalen, omdat een hele serie zachte winters, zulke aanpassingen niet nodig maakte? Of vanuit een andere invalshoek bekeken: heeft natuurlijke selectie hierbij jarenlang onvoldoende kunnen werken? We laten deze beschouwingen maar voor wat ze zijn en kijken verder vooruit. Het voorjaar komt er onherroepelijk aan.

De dagen zijn al aan het lengen en weldra na deze vorstperiode komen er veel meer tekenen die daarop zullen wijzen. De natuur ontwaakt, zo wordt wel gezegd. Maar enigszins corrigerend: die heeft natuurlijk nooit echt geslapen. Voor een deel is dit laatste wel het uitgangspunt om dit artikel te schrijven. De dynamiek van de natuur is toch nog een betere omschrijving m.i.. Gebruikmakend van de aantekeningen van voorjaar 2008 is het eenvoudig genoeg de toen gevestigde indrukken weer boven te halen. We volgen zo gezegd in een bepaald gebied niet groter dan ongeveer tien vierkante kilometer de ontwikkelingen. Het gebied bestaat uit een hobbelig ruig weidegedeelte, daarnaast akkerlanden en wat bossages. We gaan het allemaal redelijk intensief volgen wat er zoal gebeurt door het gebied minimaal vijf dagen per week gedurende ongeveer anderhalf uur te bezoeken. Standvogels zoals die veelal het gehele jaar om ons heen zijn, blijven buiten beschouwing. Vooral de vertrekkende en terugkerende soorten hebben onze voorkeur. We begeven ons op pad. Als de temperatuur nog regelmatig onder nul gaat, is het toch al goed zichtbaar dat bloem- en bladknoppen aan bomen en struiken bezig zijn zich sterk te ontwikkelen. Blijkbaar zijn ook de zaden van vogelmuur, herderstasje en springkruid al ontkiemd en vormen ze hier en daar op gunstig gelegen plaatsen al het eerste groen. De periode hieraan voorafgaand is de schraalste tijd van het hele jaar wat betreft het voedselaanbod voor zaadetende vogels.

Ga maar na. Door allerlei oorzaken verdwijnen er steeds meer zaden, terwijl er geen nieuwe bijkomen. In het najaar is er altijd wel een overvloedig aanbod van onkruid- en boomzaden. Maar doordat deze hun zaden laten vallen ofwel worden uitgewaaid, zijn ze erg verspreid terechtgekomen. Terwijl de zaden, toen zij nog in de vorm van zaadtakken of stengels, of als zaadbollen, knoppen of propjes zaten opgeslagen, een compacte voedselvoorraad vormden. Het is in die periode dan ook duidelijk merkbaar aan o.a. de sijen, die driftig zoekend geen seconde willen verliezen, om hun dagelijkse kostje bijeen te krijgen. Geleidelijk worden dan niet meer alleen de bijna lege elzenpropjes bezocht, maar nemen ze nu ook hun toevlucht tot dennen en lariks. Als we nog even verder zijn naar het voorjaar, komen de vroegbloeiende wilg en populier erbij. Met het vitaminerijke stuifmeel dat ze produceren gaat het snel met de voorjaarsstemming bij de sijen. De deels glimmend zwarte mannetjes hebben nu een heel contrastrijk verpak, goed voor op de huwelijksmarkt. Ze zingen gedurende bijna de gehele dag met korte tussenpozen. Grotere groepen vallen uiteen in kleinere groepen en reeds gevormde koppels splitsen zich meestal ook af. Wellicht vertrekken ze koppelgewijs in deze periode naar hun broedgebied. Single mannetjes daarentegen kunnen nog maandenlang tot zeker begin april blijven zoeken naar een partner. Terwijl dit zijzengedoe zich voornamelijk afspeelt in boomkruinen, is er regelmatig ook op de grond van alles waar

te nemen. Het is de periode waarin de hier nog verblijvende wintergasten als houtduiven, spreeuwen, vinkachtigen en sijen worden aangevuld met doortrekkers als kramsvogel, koperwiek, graspiepers, veldleeuwerik en zo meer. Daar komen dan ook nog bij de teruggekeerde vogels, die hier als toekomstige broedvogel hun eindbestemming hebben bereikt. Om enigszins een indruk daarvan te geven noteren we op datum, enkele waarnemingen, eventueel voorzien van wat wetenswaardige toelichting.

23-1 Zanglijster verrast ons met zijn vroege zang.
28-2 Geelgors laat zich opmerken. Vroeger een zeer algemeen voorkomende vogel die in de winter en het vroege voorjaar samenscholde bij graanopslag- en dorpplaatsen. De patrijzen voelen de voorjaarskriebels ook zo, valt op te merken bij hun luidrechtig gekraai.

2-3 Zanglijsterkoppel is nu compleet.

6-3 Vandaag grote groepen Kieviten en spreeuwen.

7-3 Groep van \approx 20 vinken op terugtocht, maar nu even voedselzoekend in berm en sloot. Ook nog ongeveer 10 kwikstaarten met in hun nabijheid 6 graspiepers.

13-3 Een opvallende verschijning vandaag! Het betreft de eerste roodborstta puitman. Heeft hij misschien meegelift op de stormachtige zuidwestenwinden? De roodborstta puit is hier de jaarlijkse vaste bewoner van één bepaald stukje grondgebied. Zijn aanwezigheid laat zich makkelijk controleren, omdat hij na enkele klakkende tonggeluiden eventueel van onderuit de sloot opvliegt naar het dichtstbijzijnde weidepaaltje. Het moet wel een tegenvaller zijn ditmaal, want hij had natuurlijk een partner verwacht.

16-3 De tijftaf is duidelijk hoorbaar ook teruggekeerd.

24-3 Vandaag 2e paasdag is 's morgens alles wit van de vers gevallen sneeuw. De nachtelijke temperatuur was min zeven graden, maar nu volop zon. Warempel, daar is al de eerste boerenzwaluw, gezeten op een antenne, een fraai contrast vormend met het winters aandoende landschap. Eens te meer ook een bewijs dat één zwaluw nog geen zomer maakt. Het zou later blijken ook nog ruim een maand te duren, alvorens zich zwaluwen weer lieten waarmemen. Toch waren er nog meer opvallende gasten verschenen in het veld. Een tiental scholeksters, vele Kieviten en enkele wulpen waren komen aanvlagen. Als we verderop bij een bosrand arriveren, horen we een luid helder klinkend twiet, twiet. Speurend in de nog volledig kale boomkruinen is er evenwel geen vogel te bekennen. Ja, daar maak je dan zomaar twee fouten tegelijk en dat is niet voor het eerst. De veronderstelling dat het wel eens om een ontsnapte tropische vogel zou kunnen gaan, was geheel fout! Ook de aanname dat de vogel wel ergens dwars op een tak zou moeten zitten, was foutief. Toen de vogel zich verplaatste, werd duidelijk, dat het om een boomkruiner ging die zich behalve langs de stam, vaak ook in de lengterichting van een tak beweegt. Vermeldenswaardig in dit verband is zeker ook de berichtgeving bij Vroege Vogels (radio), dat er al melding is gemaakt van een bosuil met jongen. Dat ook de kraanvogels op terugtocht boven Nederland zijn gesignaleerd.

9-4 Wulpenaantal is uitgebreid tot ongeveer twintig, en 3 kneuen zijn aanwezig op stoppelveld.

16-4 Nu zelfs ongeveer 40 wulpen aanwezig, verder 7 kneuen, 15 graspiepers en enkele koppels grutto's. Deze laatste zijn ook opgemerkt door de medewerkers van een regionale vogelwerkgroep en worden terdage in de gaten gehouden, en later de nesten gemarkeerd.

18-4 Een bijzondere verschijning is vandaag een grote gele kwikstaart. Steeds zittend op een verhoogde aardkluit, liet hij zich ruim twee weken lang gemakkelijk spotten. De eerdergenoemde 'veldwerkers' vinden vandaag de eerste jongen Kieviten en twee broedsels van de grutto's.

19-4 9 kneuen en wel 60 graspiepers.

21-4 Eerste koekoeksgeluid op afstand.

22-4 Tussen deze datum en 2 mei zijn alle kneuen verdwenen. Hebben ze zich als koppels verspreid of zijn ze doorgetrokken naar hun broedgebied?

2-5 6 à 7 Kieviten maken gezamenlijk schijnaanvallen tegen overvliegend gespuis als kraaien en meeuwen. Vandaag ook noteren we nog de aanwezigheid van een goudvinkman, een mooi moment om mee af te sluiten.

Tenslotte geven deze heel gewone waarnemingen in een zeker niet uniek gebied, een aardige indruk wellicht van hoe dynamisch het er in de natuur aan toegaat.

Waarnemer: Wim v.d. Vliet

Wilde halsbandparkieten in Nederland

In Amsterdam bij het Vondelpark woonde vroeger een oude vrouw, die als hobby een aantal halsbandparkieten had. Vlak voor haar overlijden liet de vrouw de vogels los en vroeg aan de buurman of die de vogels af en toe wat eten wilde geven. De halsbanden overleefden prima en begonnen te nestelen, al snel zat het vondelpark vol en gingen de vogels op ontdekkings-tocht door Nederland.

Dat is een verhaal over hoe deze vogels in Nederland gekomen zouden zijn.

Nu zouden er al duizenden vogels in ons land rondvliegen in grote steden als: Amsterdam, Den Haag en Rotterdam. De meest recente telling die ik heb kunnen vinden was in 2006 waarbij door heel Nederland 4677 parkieten geteld zijn. In 2004 waren bij een telling 5349 halsbanden geteld, dus het aantal zou minder worden als we de tellingen moeten geloven. Ook in andere landen leven deze vogels als: Engeland, België, Duitsland en andere Europese landen. De eerste wilde halsbandparkiet in Nederland is gezien in Ockenburg vlakbij Den Haag in 1968 en sinds 1976 vliegen ze in het Vondelpark rond. De meningen over deze vogels zijn verdeeld: volgens sommigen verdwijnen sommigen inheemse soorten als de mus door de parkieten. Andere vinden dat ze hun eigen plek in de Nederlandse vogelwereld hebben veroverd en met rust gelaten moeten worden.

Ik ben zelf naar het Vondelpark gegaan en heb daar foto's genomen. Het viel mij op dat de paar parkieten die niet boven in een boom zaten zich tot een paar meter lieten bekijken. Ik heb daar ongeveer een half uurtje rondgelopen en ik denk zo'n 50 parkieten gezien wat ik erg veel vind. Ik woon zelf in Muiderberg een dorpje dat vlakbij Weesp ligt en sinds een paar weken zie ik deze groene Afrikanen/Aziaten hier ook rondvliegen. Alleen lang niet zoveel als in onze hoofdstad.

Daniël Rensink.

136 onze vogels, april 2009

MAIL ONS VIA
JEUGDPAGINA@NBVV.NL

Uitslag van de vogelpuzzel en het raadplaatje van februari

Kijk; we weten meteen dat puzzels en dergelijke interessant voor de lezer zijn, want er waren in totaal meer dan 70 inzendingen!

De oplossing van de puzzel was KIEKENDIEF. Vogel-liefhebbers zijn goede puzzelaars, want alle inzendingen waren goed. De pet is (na loting) gewonnen door Robin Bonthuis uit Genemuiden.

Het raadplaatje bleek een stuk lastiger. Dat het om zebra's ging was voor iedereen (op eentje na die zich echt moet schamen) duidelijk, maar het antwoord moest exact zijn. We kregen allerlei variaties toegemaald, waaronder klassiek grijs en wildkleur. Maar de meeste inzenders wisten toch wel het juiste antwoord: namelijk Timor Zebra's. De prijs, een pennenset, is gewonnen door Carmen van Voorn uit Meppel.

Ook deze maand weer een puzzel!

LEZERSVRAAG

Mark vraagt:

Ik heb eind vorig jaar een stelletje spitsstaartamadines gekocht. Ik ga dit jaar proberen om ermee te broeden. Ik heb nog een paar vragen. Ik (of mijn vader) ga zelf een broedblokje maken. De afmetingen weet ik al maar moet er onder het invlieggat ook een stokje?

Adrie antwoordt:

Ik neem aan, dat je spitsstaarten binnen zitten. Spitsstaarten zijn nestslapers en brengen dan ook liefst de nacht door in een nestje. Andere vogels zijn stokslapers. Maak een half open nestkastje, dan zie jij wat en je spitsen zien wat. Touwnestje erin, wat hooi erbij, wat sisal. Jij bent de makelaar en je probeert je spitsen een nestje te verkopen. Is het nestje in gebruik genomen als slaapnest, dan wordt het over het algemeen ook gebruikt als broednest. Als je geluk hebt maken ze een koepelnestje, maar dan moet je nestmateriaal niet te kort zijn. Als je een beetje je best doet, worden spitsen redelijk vertrouwelijk tegenover hun verzorger.

De site voor jeugdleden

www.jeugd.nbvv.nl

Dus jeugdleden ga kijken en leer van elkaar.

Volwassenen mogen ook een kijkje nemen.

Onderweg gezien

Blauwe Reiger (*Ardea cinerea*)

De Blauwe Reiger is in Nederland en België het bekendste en meest voorkomende lid van de reigerfamilie. De vogel komt voor in de gematigde streken van Europa en Azië. Het is een grote vogel met een lengte van ca. 90 cm. Het mannetje en het vrouwtje hebben hetzelfde uiterlijk: bovenzijde, vleugels en staart grijs. De vleugeleinden zijn zwart. De kop is wit met een zwarte band boven het oog, die doorloopt in de kuif. Hij heeft een witte hals, met aan de voorzijde lengtestrepen. Gele dolksnavel, in de broedtijd soms roodachtig. Lange bruine poten. Een Blauwe Reiger wordt gemiddeld 25 jaar oud. De vogel broedt in grotere of kleine kolonies. Hoog in de bomen wordt een vrij groot nest van takken gebouwd en bekleed met fijn materiaal. De nesten zijn vrij eenvoudig te vinden. Hun witte ontlasting op de grond geeft de verblijfplaats duidelijk aan. De Blauwe Reiger begint vaak al vroeg in het voorjaar te broeden. De broedduur bedraagt ca. 26 dagen. Beide vogels broeden, vanaf het eerste ei. De jongen blijven ongeveer 50 dagen op het nest. In de omgeving waar ik woon, zit al zo lang ik leef een grote reigerkolonie. Als kind was ik al gefascineerd door deze vogels. Het is een mooi gezicht hoe ze met veel moeite een nest maken of repareren. Vlak voor de broedtijd vliegen ze af en aan met takken en ander nestmateriaal. De nesten worden ieder jaar weer opnieuw gebruikt. Mijn ouderlijk huis lag precies in de vliegrouwe tussen het bos en de polder. De hele dag en ook tijdens de nacht vlogen de vogels over. Met hun gekrijs maakten ze hun aanwezigheid kenbaar. Reigers kunnen

in het donker ook goed zien. Op de tuinderij van mijn vader stonden ze vaak in de sloot naar vissen te speuren. Ik kan me nog goed herinneren dat ze erg schuw waren. Bij het geringste onraad gingen ze op de wieken. De Blauwe Reiger heeft zich goed aangepast aan de mens. In landelijke gebieden zijn ze nog steeds erg schuw, maar in stedelijke gebieden hebben ze hun natuurlijke schuwheid grotendeels verloren. Ze staan soms op een paar meter afstand van een visser, hopen op een lekker visje. In diergaarden Blijdorp en Artis zitten er bijzonder veel. Ook in vogelpark Avifauna kom je ze tegen. Op deze plaatsen zijn ze zo mak, dat ze niet eens wegvliegen als je hen passeert. Hieruit blijkt maar weer hoe de natuur zich aanpast aan de omstandigheden. Ik heb ze vaak gefotografeerd, in het veld en in de dierentuin, maar ik ben altijd onder de indruk van deze prachtige vogel, vooral in het voorjaar. Tijdens strenge winters vallen er veel slachtoffers. Ook tijdens de vorstperiode in januari zag je ze vaak heel erg in elkaar gedoken langs de bevroren sloten staan. Ze hebben het dan erg moeilijk. Oude en zieke dieren overleven dit niet. Het lijkt misschien hard, maar door deze natuurlijke selectie blijft het ras gezond. Als we over natuurlijke selectie praten, moet ik onwillekeurig denken aan Charles Darwin de grote man achter de evolutieleer. Het jaar 2009 is uitgeroepen tot het Darwin jaar. Veel musea geven aandacht aan deze bijzondere man. Ga eens naar een museum, er valt veel te zien en te leren.

Piet Zwinkels